

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
Mateřské školy Štěnovice,
okres Plzeň - jih**

Komu patří svět?

**Chytrým dětem, co se ptají
a správné kamarády mají
od svých dětských let.**

OBSAH DOKUMENTU

I. Identifikační údaje	2
II. Obecná charakteristika školy	3
III. Podmínky vzdělávání	6
IV. Organizace vzdělávání	25
V. Charakteristika vzdělávacího programu	27
VI. Vzdělávací obsah	33
VII. Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	53

Příloha: rozpracovaný vzdělávací obsah v systému InspIS

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název: Mateřská škola Štěnovice, okres Plzeň - jih

Právní forma: příspěvková organizace

Adresa: K lomu 343, Štěnovice 332 09

Kontakt: telefon: 377916304, email: msstenovice@volny.cz

Internetová adresa: www.skolkastenovice.com

Ředitelka školy: Mgr. Jitka Adamová, telefon: 377917348, mob. 723955761

Zřizovatel školy: Obec Štěnovice, telefon: 377916202

Program byl zpracován týmem pracovníků školy podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v platném znění.

Podoba Školního vzdělávacího programu byla schválena na pedagogické radě
28. 8. 2017.

ŠVP byl vydán 1. 9. 2017 - č. j. MŠŠ/251/2017

Platnost: tři školní roky -

2017 - 2018

2018 - 2019

2019 - 2020

Jeho účinnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací na základě evaluační činnosti.

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola byla postavena jako účelové zařízení v roce 1983 za velké podpory občanů Štěnovic, kteří se velmi aktivně podíleli na její stavbě a úpravě okolí. Škola je tvořena jedinou budovou. Objekt je dvoupatrový, do prvního patra jsou situovány třídy - **Štěňátka**, **Medvídci** a stravovací provoz, ve druhém podlaží jsou umístěny dvě třídy - **Klokánci a Berušky**. Škola má odloučené pracoviště v budově základní školy - třídu **Liščata**.

Všech pět tříd má celodenní provoz. Do třídy Liščata, popřípadě Berušky jsou umístováni předškoláci, v Medvídcích jsou vzhledem k prostorovým podmínkám zařazovány děti nejmladší. Třídy Klokánci a Štěňátka jsou převážně věkově smíšené.

Stravování pro třídy v budově MŠ zajišťuje školní jídelna MŠ, která je součástí mateřské školy. Jídlo je servírováno v jednotlivých třídách. Děti ze třídy v ZŠ se stravují v jídelně ZŠ, kam docházejí na přesnídávku, oběd i odpolední svačinu. Dětem je vyhrazena samostatná část jídelny a pevně stanovena doba stravování s požadovanými intervaly.

Trvale dobrý technický stav celé budovy je pečlivě udržován, škola prochází průběžně rekonstrukcemi a výměnou zastaralých částí za nové. Postup modernizace vychází z dlouhodobého plánu technicko-materiálního vybavení a plánovaných rozpočtů na každý kalendářní rok. Kromě finančních prostředků poskytnutých škole ze státního rozpočtu se škola snaží ke svému rozvoji využívat i další finanční zdroje. V prázdninovém období 2009 byla zrealizována rozsáhlá rekonstrukce všech venkovních schodišť MŠ. O prázdninách 2010 prošla škola inovací topného systému s napojením na počítač. Ve všech třídách je tak možné dosáhnout stálé a optimální teploty.

Všechny třídy naší školy mají příjemný interiér, v kterém jsou vytvořena zázemí pro soukromí dětí, koutky pro dětské hry a který je doplněn výzdobou především dětských výkresů, výtvorů a výrobků. Třída Medvídků byla vybavena zcela novým dětským nábytkem v roce 2007, třída Liščat v roce 2009. O vánočních prázdninách 2011 došlo ke zbudování nových dětských sprchových koutů ve třídách Berušek,

Klokánků a Štěňátek a výměně dětských vodovodních kohoutků za pákové baterie. V roce 2010 byla vyměněna všechna lehátka pro odpočinek dětí za nová. O letních prázdninách 2011 se uskutečnila nástavba MŠ se sedlovou střechou za podpory Plzeňského kraje. Na chodníku na zahradě MŠ však vznikly žlábký na odtok dešťové vody ze střechy a toto řešení není z hlediska bezpečnosti dětí zcela ideální. Dořešilo se pevné oddělení zahrady od dvora MŠ vzhledem k tomu, že nebyla zcela zajištěna bezpečnost dětí, protože na dvůr zajíždějí v průběhu dne auta se zásobováním. V roce 2013 a 2014 byl vyměněn šatnový nábytek v šatnách Štěňátek, Klokánků a Berušek, došlo též k výměně nábytku v umývárkách těchto třech tříd. O prázdninách 2014 byly vyměněny firmou Vekra všechny vstupní dveře do MŠ za bílé, plastové s bezpečnostními skly.

V roce 2014 byly zrekonstruovány šatny dětí. V roce 2015 byly položeny nové podlahové krytiny - zátěžové koberce - do všech tříd školy.

Dostatek různých hraček a vybavení pomůckami umožňuje zajišťovat naplňování programu školy, jehož obsah se odvíjí od nabídky řady aktivit vycházejících ze skutečných zájmů a potřeb dětí. Hračky jsou vhodné pro všechny věkové skupiny, pro dívky i chlapce. Děti jsou průběžně na základě svého zájmu seznamovány i s audiovizuální technikou (tablety, PC, interaktivní tabule).

Též vybavení školní jídelny je postupně obměňováno a modernizováno dle finančních možností. Je zpracován projekt na budoucí uspořádání kuchyně se zabudovanými moderními prvky. O hlavních prázdninách 2009 byl do kuchyně MŠ pořízen Konvektomat a postupně myčky, nerezové zařízení a nové výdejní vozíky, sklad byl dovybaven novými mrazicími boxy. V roce 2014 byly zrekonstruovány přípravné kuchyňky v celé mateřské škole.

Škola je obklopena velkou zahradou s pískovišti, kopcem, altánem, chatou a přírodními koutky pro dětské hry. Zahrada školy nabízí velké možnosti pobytu dětí v jakémkoliv ročním období. Její velká rozloha vedle k vybudování míst s kolotoči, věží, padacím mostem, tabulí na kreslení, průlezkami, houpačkami, skluzavkami a dalšími prvky pro hry a dostatečné pohybové vyžití dětí. Výsadbou vzrostlých stromů se snažíme vytvořit stinná zákoutí potřebná pro pobyt dětí na zahradě v letních měsících. Umístění naší školky blízko pod lesem nabízí navíc mnoho pozorování přírodních jevů, pořádání výletů, každodenních vycházek a pomáhá podporovat fyzickou kondici dětí.

Od roku 2014 se mateřská škola intenzivně zabývá prevencí řečových problémů a to nejen u dětí před nástupem do základní školy, ale po celou dobu jejich docházky, tzn. od 3 let věku. Ve školním roce 2014/2015 se škola se stala pilotní školou pro ověřování vzdělávacích programů akreditovaných v systému dalšího vzdělávání

pedagogických pracovníků a hostitelským pracovištěm pro realizaci stáže v rámci projektu Techmania Science Center o.p.s. ve spolupráci se soukromou školou DIMENZE AZ s.r.o. v rámci operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Ve školce jsou na základě tohoto programu ve zvýšené míře používány didaktické pomůcky zaměřené na polytechnické vzdělávání. Školka vytváří podnětné prostředí a podmínky pro vzdělávání nadaných dětí, realizuje aktivity podporující fyzickou i intelektovou stimulaci dětí, má proškolené učitele v metodě Mensa NTC. V roce 2015 byl školce přidělen titul „Školka spolupracující s Mensou ČR“. Převážné většině rodičů provoz školy od 6,15 hod. do 16,00 hod. již několik let vyhovuje, v roce 2013 jsme však na žádost rodičů přistoupili na časnější zahájení provozu MŠ, a to od 6,00 hodin. Od roku 2016 zřizovatel mateřské školy financuje prodloužený provoz MŠ v jedné třídě do 16,30 hodin. Provoz mateřské školy by měl v ideálním případě vyhovovat i psychohygienickým potřebám dětí. Škola je od července 2001 samostatným právním subjektem - příspěvkovou organizací.

O čtvrtou třídu byla škola rozšířena od září 2007. O pátou třídu byla škola rozšířena od září 2009.

Současná kapacita školy je 130 dětí. Již několik let tato kapacita nedostačuje poptávce na umístění všech dětí, jejichž rodiče žádají o přijetí do mateřské školy. Na jaře roku 2017 bylo schváleno přidělení dotace na stavební úpravy MŠ. Poskytovatelem dotace je řídicí orgán IROP. Projektovou dokumentaci pro provádění stavby zpracovala vybraná projektová kancelář Hausner a Spěváček. Zahájení stavebních prací je předběžně plánováno na říjen nebo listopad roku 2017. V rámci rozšíření kapacity školky bude vybudována nová třída, z důvodu bezpečnosti bude součástí stavebních úprav také vstupní vestibul. Předpokládané celkové náklady akce činí zhruba 30 mil. Kč. Vzhledem k tomu, že před mateřskou školou lze obtížně parkovat, dojde také v návaznosti na stavební úpravy k výstavbě nového parkoviště před areálem školky pro personál i rodiče docházejících dětí.

Dne **31. 7. 2017** byl schválen projekt MŠ Štěnovice šablony z výzvy OP VVV 02_16_022 s výší částky podpory **484 696 Kč**, která bude čerpána především na dočasnou personální podporu v mateřské škole.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Socio - demografické vlivy, místní podmínky:

- Velké procento nových dětí je ze Štěnovic, další děti mají bydliště v Čížicích, Útušicích, Robčicích, Nebílovského a Štěnovického Borku (výstavba rodinných domků a přistěhování obyvatel především z Plzně) Z těchto okolních vsí máme však dětí stále méně, protože se již po několik let nedaří umístit všechny děti, které se při zápisu přihlašují k předškolnímu vzdělávání. Každoročně se rodiče proti rozhodnutí ředitelky o nepřijetí k předškolnímu vzdělávání odvolávají. Odvolání jsou vesměs zpracována právníky.
- Každoročně je v MŠ zastoupeno nemalé procento dětí s odkladem školní docházky. Zvyšuje se počet rodičů, kteří si podklady k rozhodnutí o odkladu školní docházky zajišťují z vlastní iniciativy a MŠ rozhodnutí jen oznamují.
- Pobyt dětí v MŠ se během let v průměru postupně prodlužuje, provoz MŠ je dostatečně využíván i o dodatkových prázdninách.
- Dopravní obslužnost nehraje příliš důležitou roli, rodiny jsou zvyklé dovážet děti do školky svými auty.
- V místě jsou poměrně malé pracovní příležitosti pro rodiče dětí, možnost zaměstnání je především v Plzni, popřípadě v Praze. (blízkost dálnice)
- Představitelé Obce si uvědomují důležitost a potřebnost předškolního vzdělávání. (zřízení nových tříd) Dvě nové třídy však zatím stále počtu dětí, jejichž rodiče zažádali o umístění v MŠ, nestačí.
- Na školku, ač má v místě velice dobrou pověst, má stále vliv konkurenční prostředí veřejných i soukromých mateřských škol v Plzni. (rozšiřující nabídka některých škol, která se rodičům zdá přitažlivá - „kroužky“, možnosti soukromých škol - provoz do večerních hodin, malý počet dětí ve třídě, pobyty dětí u moře, lyžařské výcviky, vzdělávání v anglickém jazyce atd.)
- Převážná část rodičů je velmi dobře finančně situovaná.
- Převážná část rodičů si uvědomuje důležitost vzdělání.

Podmínky, které v naší MŠ máme, podmiňují velice výrazně kvalitu předškolního vzdělávání, které chceme našim dětem poskytovat.

Tato část vymezuje konkrétní stav podmínek vzdělávání v naší mateřské škole a vychází z analýzy současného stavu, která byla provedena pomocí dotazníku učitelkám, rodičům. Obsahuje též záměry, které bychom chtěli postupně naplnit tak, abychom se co nejvíce přiblížili žádoucímu optimálnímu stavu vzdělávacích podmínek uvedených v RVP PV v platném znění.

Podpora kvalitních podmínek je úzce vázána na ekonomické zajištění a na souhlasné stanovisko našeho zřizovatele. K budování optimálních podmínek se Obec Štěnovice průběžně vyjadřuje.

1. Věcné podmínky-

Naše mateřská škola má velké vyhovující prostory pro hry a různé činnosti dětí. Všechny jsou maximálně využité. Umývárny a šatny jsou řešeny tak, aby byl zajištěn dostatečný dohled nad dětmi. Umývárny jsou však celkově velmi zastaralé, jsou vybavené dlaždicemi, které kloužou a tím se částečně zvyšují i nároky na zajištění bezpečnosti dětí při režimových momentech. Jednotlivá WC jsou oddělena zástěny, aby poskytovala dětem intimitu. Ke každé třídě (kromě třídy Medvídků) patří jedna kuchyňka pro přípravu i výdej jídla. Ve třídách se snažíme o ohraničení prostoru pro určité typy her. (pohybové, výtvarné, pracovní, konstruktivní, námětové...) Prostředí MŠ je přehledné a upravené.

Děti mají k odpočívání **kout k relaxaci** ve všech třídách.

S přihlédnutím k zaměření předchozích ŠVP je MŠ vybavena knihovničkami a dětskými knihami a encyklopediemi, které nadále dobře využíváme. Dotace na logopedickou prevenci byla použita na dovybavení tříd **pomůckami podporující správnou komunikaci dětí**.

Nábytek ve všech třídách je dětský, bezpečný. Výška stolků a židliček odpovídá vyhlášce č. 410/2005 Sb. v platném znění (3 velikosti)

Prostory jsou soustavně udržovány tak, aby splňovaly hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících nebo jedovatých rostlin. Venkovní prostředí před okny třídy Medvídků bylo na podzim 2014 upraveno tak, aby ve třídě byl zajištěn dostatek světla.

Nedostatkem mateřské školy je absence místnosti pro scházení se učitelek mateřské školy a pro pořádání pedagogických rad. (sborovna) Nevyhovující se zdá být z hlediska přehledu o osobách vstupujících do MŠ řešení budovy s několika vstupy do mateřské školy. Jako ideální by se jevil jediný centrální vstup.

Hračky jsou v celé MŠ v dostatečném množství a odpovídající kvalitě, nadále jsou pravidelně obměňovány. Ve třídách je **dostatek pomůcek a hraček** i pro děti

s odkladem školní docházky, hračky pro podporu nadání a talentované děti. Nefunkční hračky jsou včas opravovány nebo vyřazeny. Hračky a pomůcky jsou maximálně využívány. **Hračku z domova** si děti mohou nosit s pravidlem představit ji kamarádům a uložit na místo k tomu určené. Učitelky umožňují dětem tvořit s různými druhy materiálů, podporují technické myšlení vybavením tříd náročnějšími stavebnicemi pro polytechnickou výchovu. Je podporován aktivní pohyb a to dalšími nákupy pomůcek pro rozvoj hrubé motoriky např. míče, kroužky, překážky, lavičky, švédské bedny, trampolíny, chůdly, balanční talíře. Téměř všechny třídy jsou vybaveny elektronickými varhany. V MŠ funguje jedna interaktivní tabule. Jako handicap vnímáme pouze jediný kabinet pro celou mateřskou školu, kde jsou pomůcky vesměs ukládány ne zcela přehledně a obtížně se udržuje pořádek. Ideálním řešením by bylo zbudování malých kabinetů pro potřeby každé třídy zvlášť.

Děti si **zdobí celou budovu svými výkresy a výtvary**. Dětské práce jsou rodičům přístupné a jsou obměňovány v souvislosti s tématem, které je právě „probíráno“. Děti si vystavují herní výtvary na určeném místě - na výstavě. Učitelky respektují při práci dětí „pracovní nepořádek“.

MŠ obklopuje **zahradu školy**. Její rozloha je nadstandardní, vybavení zahradními hračkami je řešeno tak, aby umožňovalo různorodé hry a činnosti dětí. Je však třeba možnosti her na zahradě nadále rozšiřovat. Pískoviště jsou zakryta prodyšnými plachtami, je zamezeno jejich znečištění.

Vnitřní i vnější prostory jsou uklízeny v dělených směnách podle stanovených úklidových plánů a pracovních náplní. **Úklid je kontrolován** a výsledek písemně zaznamenáván. Osvětlení i vytápění vyhovuje hygienickým normám a je pravidelně kontrolováno. V období 2006 - 2007 byla provedena v celé škole výměna nevyhovujících oken za plastová a je zajištěna ochrana před nadměrným osluněním žaluziemi. V roce 2016 byly vyměněny podlahové krytiny ve třídách.

Ve škole jsou vytypovány rizikové momenty a následně i **prevence rizik**, které se týkají bezpečnosti dětí i zaměstnanců. Děti jsou v integrovaných blocích plánovitě i průběžně s těmito riziky seznamovány a poučovány. Viz Poučení dětí o bezpečném chování v mateřské škole.

Záměry:

- podporovat modernizaci didaktické techniky - kopírka v každé třídě
zodpovídá: termín: 2018
- dokupovat knihy, které podporují i u nejmenších dětí zájem o knihy (zvukové, hmatové knihy, leporela)

zodpovídá:

termín: průběžně

- uspořádat a rozšiřovat druhy učebních pomůcek v kabinetě, průběžně vyřazovat ty, které se dlouhodobě nepoužívají (nabídka f. Nova Dida apod.)

zodpovídá:

termín: průběžně

- ve spolupráci s obcí navrhnout stavební úpravy - kabinet ke každé třídě v MŠ

zodpovídá:

termín: 2017

- do tříd dokupovat pomůcky podporující aktivity, které rozvíjejí intelektuální schopnosti dětí a rozvoj infromatického myšlení (Smart hry, včelka BEE-bot - základy programování, Logico Piccolo)

zodpovídá:

termín: 2017 - 2020

- využívat veškeré informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, časopisy, audiovizuální techniku, interaktivní tabuli)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- ve spolupráci s obcí připravit možnost modernizace umýváren v celé MŠ s důrazem na bezpečný povrch pro děti (např. protiskluzové dlaždice)

zodpovídá:

termín: 2019/2020

- upevňovat správné sezení na židlích, zařazovat děti adekvátně k velikosti sedacího nábytku

Zodpovídají: všechny učitelky

termín: trvale

2. Životaspráva -

Ve školce je dle Provozního řádu MŠ a školní kuchyně dodržován **stanovený časový interval mezi jednotlivými jídly**. Skladba měsíčních jídelníčků je pravidelně hodnocena podle doporučené pestrosti stravy. Je věnována pozornost plnění zásad rovnoměrného a vyváženého denního příjmu potravin.

V každé třídě je umístěna nerez termonádoba s výpustným kohoutem, děti mají k dispozici označené hrnky a mohou se kdykoliv napít. Učitelky jim připomínají **důležitost pití**. Děti se spolupodílejí na přípravě jídla, jsou vedeny **k samostatné obsluze** (např. pomazánky si samy mažou na pečivo, odnášejí si svačinu, volí si nápoj, používají příbory atd.) a to vždy s respektem k hygienickým požadavkům. Velikost porce si děti též volí samy, nikdo je do jídla nenutí, je respektováno, zda děti chtějí

jíst nebo nejíst. **Stravujeme se převážně společně** a to tak, aby přechod mezi hrami a stolováním byl plynulý. Společné stolování pro nás mimo jiné představuje i prostor pro získávání stravovacích i společenských návyků.

Oblast způsobu stravování, stolování a zdravé výživy (pyramida zdravých potravin) je průběžně zakomponována do jednotlivých třídních vzdělávacích programů. Učitelky dávají dětem zpětnou vazbu, co je při stravování správné, důležité a co ne, poskytují dětem přirozený vzor. Děti mají na jídlo dostatek času, pomalejší mohou jíst déle, děti mohou spolu při jídle tiše hovořit. S aktuálním jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnkách pro rodiče a též na našich webových stránkách. Jídelní lístek ohodnocený výživovými odborníky je zveřejněn na webových stránkách mateřské školy.

Ve Školním řádu je stanoveno, v jakých případech děti nepobývají **venku** a rodiče jsou s tímto faktem seznámeni. V létě a v teplých dnech na jaře a na podzim jsou činnosti dětí co nejvíce přenášeny ven.

Spontánní pohyb a tělovýchovné chvíle jsou často uplatňovány v době pro ranní hry, popřípadě jsou motivovanou součástí společných činností dětí v průběhu celého dne a pobytu venku. Ve třídách ovšem není vždy dostatek nářadí a náčiní pro **pohybové aktivity** dětí. Současné dostupné náčiní pro spontánní pohybové činnosti si děti mohou samy půjčit, je ovšem třeba jejich možnosti nadále rozšiřovat. I když velikost prostor tříd Medvídci a Liščata odpovídají platným normám, je v těchto třídách menší příležitost k volnému pohybu dětí než ve třídách ostatních.

Děti po obědě odpočívají všechny, ale podle momentální potřeby **odpočinku** se mohou po určité době věnovat vhodným činnostem s ohledem na své spící kamarády. Děti s velmi malou potřebou spánku však mohou vstát s ohledem na svoji bezpečnost až když je ve třídě ukončen úklid. (mokrý podlaha, dlaždice atd.)

Pedagogové odmítají vyhovovat zálibám dětí, které jim zjevně neprospívají tzn. **mlsání sladkostí** (děti mohou přinést sladkosti do MŠ pouze při oslavě svého svátku nebo narozenin - pravidla jsou obsažena ve Školním řádu), Není tolerováno **dlouhé vysedávání u tabletů**. (přesýpací hodiny)

(intervaly pro jednotlivé děti, střídání - viz. Zásady práce s počítačem, tabletem)

Ve škole je zajišťováno **čištění zubů**.

Záměry:

- nadále podporovat aktivní pohyb - nákup pomůcek v souvislosti s vytvořením ucelených sad pro motorická cvičení ve všech třídách

zodpovídá:

termín: do 2020

- nabízet dětem relaxační hudbu, delší pohádky před spaním než bude ukončen úklid tříd a „nespavci“ mohou vstávat, umožnit dětem „spát“ s plyšovou hračkou
zodpovídají: učitelky termín: průběžně
- obohacovat pitný režim o různé druhy nápojů, popřípadě nabízet čistou vodu
zodpovídá: ved. školní jídelny termín: průběžně
- nabízet dětem i nadále různé druhy zeleniny a ovoce (podle možnosti i výběr - tzv. švédské stoly)
zodpovídá: vedoucí kuchařka termín: průběžně
- představovat rodičům a další veřejnosti formou fotografií na našich webových stránkách podobu přesnídávek, svačin a obědů v MŠ
zodpovídá: ved. školní jídelny, kuchařky, termín: průběžně
- pokud bude získána dotace na rekonstrukci školy, navrhnout stavební rozšíření třídy Medvídků pro větší možnost aktivního pohybu dětí
zodpovídá: termín: ve spolupráci s Obcí - podle možností

3. Psychosociální podmínky -

Ve škole je klidná a příznivá atmosféra. Je zde zajištěn pravidelný **denní řád**, který je natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností dětí přizpůsobit aktuální situaci v průběhu dne.

Děti přicházejí ve většině případů do školky rády a těší se na další den.

Rodiny využívají možnosti adaptace. **Adaptace** se uskutečňuje za aktivní spoluúčasti rodičů. S pravidly pro adaptaci jsou rodiče seznamováni při úvodní schůzce, která se každoročně koná v měsíci srpnu. (viz. Prezentace pro rodiče)

Učitelky respektují **osobní psychomotorické tempo** dětí a je mu podřizována organizace různých činností, i když někdy je zvládnutí této podmínky velmi náročné vzhledem k vysokým počtům dětí. Celkově však děti nejsou zbytečně zatěžovány nadměrnou náročností prováděných činností ani chvatem.

Učitelky přijímají děti nepodmíněně takové, jaké jsou. Osobní svoboda a volnost je respektována do určitých mezí, které vyplývají z pravidel, jež jsou v MŠ stanoveny. (chápání časových hranic, respektování druhých) Děti jsou vedeny k tomu, aby se nebály říci, že něco nechtějí.

Děti se podílejí na **tvorbě pravidel soužití** a to tak, aby byly ve třídách budovány kamarádské vztahy a aby se dětem v kolektivu líbilo. Pravidla jsou graficky znázorněna ve třídě, v umývárně atd., a jsou průběžně využívána k udržení kázně, napomáhají upevňování sociálních dovedností dětí, pocitu sounáležitosti i vytvoření představy o tom, co je dobře nebo špatně, co se smí nebo nesmí.

Děti jsou vedeny k tomu, aby se vzájemně upozorňovaly na jejich dodržování.

Dohodnutá pravidla chování a jednání:

1. V šatně má každý své místo, kam ukládá všechny své věci. Každý se je snaží udržovat v pořádku a čistotě dle svých možností. Může o pomoc požádat starší děti či dospělé.
2. Špinavé ruce umýváme řádně mýdlem, také po použití toalety dbáme na čistotu rukou.
3. Pozor! Vodu necákáme a nestříkáme, kluzká a mokrá podlaha v umývárně by nám mohla způsobit úraz.
4. Všechny hračky mají své místo. Zacházíme s nimi šetrně. Herna je prostor ke hře a mezi hračkami neběháme. Stavby a výtvořky tu mohou na několik dnů zůstat, pokud jsou na bezpečném místě, materiál kolem uklizen a chceme si s nimi dále hrát.
5. Hluk nám škodí. Domlouváme se klidným hlasem, nekřičíme, nezpůsobujeme zbytečný hluk a křik.
6. Půjčit si můžeme ke hře a tvoření různé hračky, pomůcky, materiály. Po ukončení hry je uklidíme. Zbytky materiálů patří do koše. U jídla dbáme také o čistotu, nádobí odnášíme, drobky zameteme. Pokud něco nedokážeme zvládnout sami, požádáme o pomoc dospělé.
7. Máme se rádi. Jsme kamarádi. Dohodneme se bez hádek, žalování a ubližování. Hledáme společná řešení, pomáháme si, hezky se oslovujeme, vítáme se a loučíme s druhými, umíme se rozdělit.

Výchova k toleranci, citlivosti, empatii, zdvořilosti a vzájemné pomoci je zakomponována v TVP, je jí věnována velká pozornost a podle zpětné vazby od rodičů se daří realizovat.

Mezi dětmi a učitelkami je preferován dialog před direktivními příkazy. V **hodnocení** převažuje hodnocení pozitivní, učitelky poskytují dětem věcnou zpětnou vazbu o jejich chování a činnostech. Není hodnocena osobnost, ale konkrétní projev dítěte. Učitelky umožňují dítěti čestný ústup z náročné situace. Nepoužívají sarkasmus, který představuje velmi silný útok na sebehodnocení dítěte.

Učitelky si s dětmi hrají. Nepoužívají **nevhodné soutěživé hry**.(budování sebedůvěry)

Všímají si, když některé dítě nemá kamarády.

Učitelky se snaží projevovat všem dětem emoční vřelost, snaží se o komunikaci, která je dětem příjemná a která navozuje pocit bezpečí a vzájemný vztah důvěry. Všímají si projevů emocionálních poruch chování dítěte. Využívají svých znalostí, které se týkají mnohočetných inteligencí.

Záměry:

- využívat při pedagogické práci jen vhodné soutěživé hry (vodítkem je posouzení, jakým způsobem dítě může ve hře vyhrát: náhoda x tělesné, psychické vlastnosti)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- rozvíjet osobní komunikaci s dětmi (učitelka se zajímá o to, co zajímá děti, každému dítěti věnuje kousek své soustředěné pozornosti, používá slova podpory a ocenění)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- snažit se uplatňovat podle dostupných možností individualizaci - tzn. dosáhnout maxima v rozvoji dítěte na základě jeho individuálních možností (u dětí různé cíle)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- při jednání s dítětem (zpětná vazba k činnosti dítěte) účelně využívat popisný jazyk

zodpovídá: všechny učitelky

termín: vyhodnocení užívání - pohospitační rozhovory

- postupně pracovat na tom, aby děti dokázaly pojmenovat svoje úspěchy i neúspěchy, aby se naučily určovat jejich příčiny, naučily se pracovat s chybou a zamýšlely se nad dalším vývojem

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- snažit se nekrátit čas pro spontánní hry dětí

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- snažit se o to, aby se hlavně u předškoláků co nejvíce jejich vývoj optimalizoval - návyky, dovednosti, komunikace, sebeobsluha, stolování (předcházení odkladu školní docházky)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- podporovat optimální pedagogický přístup jako prevenci poruch chování (sebehodnocení dětí - ptát se dětí při hodnocení činností: Jaké to bylo? Jak jste se cítili? Co bylo příjemné, co naopak nepříjemné? Co se vám nejvíce líbilo?)

- nadále podporovat respekt k pravidlům ve třídách, zdokonalovat práci s pravidly, určování hranic

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- vést děti k aktivnímu prožití příběhů ve čtených knihách a pozitivnímu přístupu ke knihám

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

4. Organizace chodu -

S rodiči je při zahajovacích schůzkách konzultován **program adaptace** v MŠ a jednotlivé kroky adaptačního režimu s aktivní spoluúčastí rodiče.

Třídy jsou částečně heterogenní (kromě třídy Medvídků - nejmladší věková skupina s nejnižším počtem dětí ve třídě a třídy Lišcat - nejstarší děti v odloučeném pracovišti v ZŠ). Umístění dětí do tříd vychází z kapacitních možností tříd. Specifika režimového uspořádání jednotlivých tříd jsou upřesněna v TVP a to vždy s ohledem na dobu pobytu venku a tříhodinové intervaly mezi jídlly.

Denně jsou pro děti plánovány **pohybové činnosti, pravidelně několikrát v týdnu jsou zařazovány řízené zdravotně pohybové aktivity**. Někdy je kontrolování správného provádění cviků u jednotlivých dětí obtížnější vzhledem k vysokým počtům dětí a obtížnější organizaci.

Na základě mnohočetných inteligencí jsou ve třídách organizovány činnosti tak, aby si z nich děti mohly vybírat. Prostor tříd je členěn, aby byly umožněny hry v menších skupinkách. Wc mají oddělené boxy, které umožňují intimitu. Děti mohou chodit na WC samy bez dovolení. O svém odchodu do šatny informují učitelku.

V průběhu dne jsou v MŠ realizovány spontánní a řízené činnosti především souběžně. Děti mají možnost se aktivit neúčastnit. Učitelky při komunikativním kruhu vytvářejí prostor také pro setkávání všech dětí ve třídě.

Výběr nadstandardní činnosti u převážně předškolních dětí (Aj, flétna) je plně v kompetenci rodičů.

V případě výletů je organizace dne uzpůsobena dle požadovaných potřeb. **Výlety** většinou navazují na integrované bloky a rozšiřují tak vzdělávací nabídku.

Učitelky upozorňují včas děti, že určitou činnost bude třeba ukončit, ale dávají jim určitou možnost hru nebo činnost dokončit popřípadě si nechat hru rozehranou či rozestavěnou. Při přechodových činnostech se děti pohybují víceméně samostatně.

Děti mají příležitosti k tomu, aby se mohly podílet na určitých rozhodnutích, a mohou se obracet na učitelky s návrhy činností.

Počty dětí ve třídách jsou již tradičně vysoké. Obec využívá možnosti povolení výjimky z počtu dětí v souladu s ustanovením § 23 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Záměry:

- průběžně zjišťovat aktuální situaci a promýšlet organizaci provozu školy tak, aby v době, kdy se děti scházejí a rozcházejí, tzn., kdy dětí je méně, se mohly třídy spojit a využít přímou vyučovací povinnost učitelek naopak více v čase, kdy je dětí v MŠ přítomno nejvíce

zodpovídá: termín: průběžně podle docházek dětí v jednotlivých školních rocích, podle aktuálních docházek

- dbát na plynulost režimových momentů tzn. svačina, hygiena (bez zbytečných prostojů)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- nekrátit dobu pro souvislou spontánní hru (zhruba od 6:00 do 8:50 hod.)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

5. Řízení mateřské školy -

Všichni zaměstnanci znají **své kompetence**, které jsou obsaženy v pracovních náplních. Organizační řád a ostatní směrnice vymezují jasná pravidla všech zaměstnanců školy. Všechny vnitřní dokumenty školy zahrnují podporu realizace ŠVP. Ve škole je velký důraz kladen na budování týmu a týmovou spolupráci, která někdy vykazuje ještě rezervy.

Škola má funkční **informační systém**. Získání důležitých základních informací, které se týkají organizace a aktivit nejbližšího časového úseku, je pro všechny zaměstnance zabezpečeno včas na **týmové nástěnce pro MŠ i nástěnce pro ŠJ** a prostřednictvím **sdělení zaslaných na e-mail** každé třídy. (tablet pro učitelky je v každé třídě). Každou středu je čas po 10:00 hod. věnován **krátkým operativním**

poradám ředitelky a vedoucí školní jídelny. V režimu školy jsou organizovány pedagogické rady i aktuální operativní schůzky. Část pedagogických rad je vždy věnována přenosu pozitivních a smysluplných podnětů pro další práci s dětmi jak z absolvovaných seminářů, tak z vlastní učitelské praxe. Z porad se pořizují zápisy. Ředitelka zajišťuje vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost především aktualizováním webových stránek. Jídelníček na web vkládá vedoucí školní jídelny.

Zaměstnanci mají možnost sami přicházet se svými návrhy a podněty, je vytvářen prostor pro spoluúčast všech pracovníků při řízení.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, postupně je vede nenásilnou formou k **sebehodnocení** a motivuje ke kvalitní práci a očekávání pozitivních výsledků.

Tvorba celého ŠVP je výsledkem úsilí celého pracovního týmu školy, kdy se každý větší či menší měrou podílí na vzniku dokumentu, ředitelka je jejich koordinátorkou. Analýza informací a dat, které byly získány při vlastním hodnocení školy, je prováděna všemi pedagogickými pracovníci.

Učitelky přicházejí velmi aktivně s podněty a návrhy k rozvíjení programu školy. Škola úspěšně směřuje k hodnotám, které jsou vlastní převážně většině pedagogů a to především k hodnotě **kvalitní výchovy a vzdělávání, společného plánování a rozvoje školy, vytváření dobrého pracovního klimatu a neustálé potřebě inovace.**

Zapojení rodičů do programu se již daří méně.

Ředitelka provádí **hospitační činnost** na základě stanovených kritérií. (maximální objektivnost) Vyhodnocení hospitační činnosti se uskutečňuje formou shrnutí a zobecnění závěrů ze všech hospitací a slouží jako podklad pro tvorbu nových priorit pro další období, popřípadě pro nové hospitační záměry. Daří se pořizování videonahrávek vzdělávací práce a následné rozборы. Do pořizování videonahrávek se zapojují všechny učitelky. Pro tyto záměry jsou k dispozici v MŠ dvě videokamery. Jsou užívána jasná předem zveřejněná kritéria finančního ohodnocení. Část kritérií je zpracována na základě návrhů učitelek. Kontrola a hodnocení jsou prováděny pravidelně. (kontrola třídní administrativy, TVP, docházek, Přehledů výchovné práce, DVPP, plnění pracovních úkolů, analýza ztížených podmínek pro výchovněvzdělávací práci - viz. Podklady pro hodnocení pracovníka))

Mateřská škola těsně **spolupracuje s místní základní školou.** V ZŠ má MŠ jednak odloučené pracoviště, jednak děti z MŠ základní školu navštěvují při různých příležitostech a seznamují se s prostředím ZŠ. Učitelky MŠ se zajímají o způsob práce v základní škole, ale vzdělávací program školy znají jen rámcově. Učitelky ZŠ navštěvují mateřskou školu jen výjimečně.

Daří se s dětmi též navštěvovat místní knihovnu, která má sídlo v ZŠ. Tuto spolupráci prohlubujeme i vzhledem k základnímu zaměření našich minulých ŠVP - přečtenářská gramotnost, logopedická prevence.

Škola podporuje sounáležitost s **obcí** a představitelé obce se zajímají o problémy, se kterými se škola potýká. Škola má v obci velmi „dobré jméno“.

Záměry:

- i nadále budovat ve škole funkční tým pracovníků (jasné a nezkreslené objasnění situací, úkolů a rolí)

zodpovídá:

termín: průběžně

- zajistit, aby zásadní problémy řešili všichni zaměstnanci společně

zodpovídá:

termín: průběžně

- i nadále odměňovat inovativní a tvořivou práci pedagogů

zodpovídá:

termín: průběžně

- závěry z hospitací využívat pro zvýšení úrovně práce jednotlivých učitelek i školy jako celku (např. využívat poznatků získaných z pohospitačních rozhovorů pro plánování vzdělávání)

zodpovídá:

termín: průběžně

- zjišťovat úspěšnost dětí z MŠ v ZŠ

zodpovídá:

termín: průběžně

6. Personální a pedagogické zajištění -

Ředitelka dává všem zaměstnancům stejnou příležitost k odbornému růstu. Je poskytováno též dostatečně investic do dalšího vzdělávání pedagogického personálu. O vzdělávání pedagogů jsou vedeny záznamy a pro účast na dalším vzdělávání jsou učitelky motivovány. **Další profesní rozvoj pedagogů** je pravidelně zveřejňován i na webových stránkách školy s cílem obeznámit i veřejnost s profesionalitou a kompetentností učitelek místní mateřské školy. Náplň seminářů odpovídá potřebám školy i potřebám jednotlivých učitelek. Některé učitelky prošly v předchozích letech náročnějšími a dlouhodobějšími kurzy - NTC vzdělávání, Trénink jazykových schopností podle Elkonina - předgrafémová a grafémová etapa, Zdravotnické školení pro pedagogy pořádané SZŠ a VOŠZ v Plzni.

Jedna z učitelek nemá splněnou předepsanou kvalifikaci, ale v roce 2018 bude mít odbornost doplněnou. **Metodická pomoc a podpora** ohledně plánování, organizace, metod a forem práce je této učitelce poskytována kolegyní ve společné třídě, popřípadě ředitelkou školy. (viz. Plán adaptace)

V případě nově nastupující učitelky zajišťuje pracovní adaptaci kolegyně v dané třídě.

Škola odebírá odborné časopisy a periodika věnované řízení ve školství, vzdělávání a výchově. (Informatorium 3-6, Učitelské noviny, Rodina a škola, Kafomet, Problémové dítě, Raadce předškolního vzdělávání, Poradce ředitelky mateřské školy, Řízení školy, Řízení ve školství)

V předchozích letech došlo ke školení a zaučování zástupkyně ředitelky vzhledem k rozšiřování počtu tříd a potřeby zvládnutí náročnějšího řízení školy. Vedení školy je do určité míry zastupitelné, ovšem nepodařilo se zástupkyni ředitelky oficiálně jmenovat a umožnit jí snížení přímé vyučovací povinnosti podle nařízení vlády č. 75/2005 Sb. v platném znění (20 hodin) z důvodu vysokého počtu dětí připadající při pobytu venku na jednu učitelku.

Služby učitelek jsou zajišťovány tak, aby byla o děti zajištěna co nejoptimálnější péče a to v souvislosti především s vysokými počty dětí ve třídách. Plánovaným přijmutím učitelky na krátký úvazek se pravděpodobně podaří i **zajištění překryvání pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě v rozsahu dvou a půl hodin**. Velmi důležitá je i dočasná personální podpora čerpaná ze Šablon (školní asistentka), která bude realizována od školního roku 2017/2018.

Zaměstnanci jsou vedeni k tomu, aby pracovali **profesionálním způsobem**. Tato potřeba jednání a chování je podpořena i plánovaným zaměřením dalšího vzdělávání.

Specializované služby, ke kterým nemají učitelky dostatečnou kompetenci, je zajišťována ve spolupráci s příslušnými odborníky. (**logopedie, poradenská psychologie, speciální pedagogika**)

Záměry:

- zajistit možnost, aby na základě Plánu priorit dalšího vzdělávání se každá učitelka nejméně 2x ročně zúčastnila odborného semináře, (toto další vzdělávání orientovat na potřeby školy i učitelek, realizovat na základě studijních zájmů pedagogických pracovníků a rozpočtu školy, aplikovat do praxe, ověřovat výsledky a vyhodnocovat)

zodpovídá: J.Adamová

termín: průběžně

- umožnit průběžné doplnění odbornosti nekvalifikované učitelce

zodpovídá:

termín: 2018

- nadále zvyšovat profesionalitu pedagogických pracovníků - zajistit vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na **realizaci a úpravu ŠVP, individualizaci a diferenciaci předškolního vzdělávání (poskytování adresné zpětné vazby - popisné nikoli hodnotící, hodnocení dětí a současně posilování jejich zdravé reflexe - závěr inspekční zprávy), efektivní způsoby rozvoje základních gramotností - čtenářské, matematické a digitální, logopedickou prevenci a práci s dětmi se speciálními potřebami a nadanými.**

- zodpovídá: termín: dle možností, nabídky

- finanční prostředky ze Šablon čerpat na **osobnostně sociální rozvoj pedagogů (s cílem uvědomovat si hranice své profese, předcházet syndromu vyhoření)**

- zodpovídá: termín: dle možností, nabídky 2018, 2019

- finanční prostředky ze Šablon čerpat **výměnu zkušeností mezi školami** (nadané děti, podpora nadání, Trénink jazykových schopností podle Elkonina - předgrafémová a grafémová etapa)

- zodpovídá: termín: dle možností, nabídky 2018, 2019

- umožnit účast na kurzu pro učitelky MŠ - projekt rozvoje rozumových schopností dětí v předškolním věku děti (metoda NTC Learning System I. II., III.) i dalším učitelkám

zodpovídá: termín: podle nabídky - MENSA

- zajistit postupně proškolení všech pedagogických pracovníků školy - zdravotník, školení I.pomoci

zodpovídá: termín: dle možností, nabídky

- zajišťovat školení vedoucí školní jídelny a kuchařek v oblasti nových receptur, pracovních postupů, moderní kuchyňské techniky apod. (portál www.jidelny.cz)

zodpovídá: vedoucí školní jídelny termín: dle možností, nabídky

- rozšiřovat prezentaci učitelů na www. stránkách školy vzhledem k jejich profesnímu rozvoji - absolvování dalšího vzdělávání

zodpovídá: termín: průběžně

- koncentrovat informace o kurzech, seminářích na jednom místě, do seznamu DVPP na týmové nástěnce zapisovat *doporučuji x nedoporučuji* pro další pedagogy a zmiňovat možnosti, jak DVPP prakticky využít pro naši školu

zodpovídá: všechny učitelky termín: průběžně

- nenavyšovat administrativní agendu pedagogům, ale třídní administrativu, informovanost a komunikaci usnadňovat i používáním moderních komunikačních prostředků

zodpovídá:

termín: postupně od 2017

7. Spoluúčast rodičů -

MŠ průběžně zjišťuje, jaké jsou potřeby a nároky rodičů ve vztahu k mateřské škole:

Individuální a specifické potřeby rodin a jejich dětí:

- Potřebou se jeví celodenní provoz MŠ.
- O předškolní vzdělávání svých dětí mají zájem rodiče zaměstnaní i nezaměstnaní.
- Zvyšuje se počet rodičů, kteří hledají u pedagogů pomoc v oblasti odborně poradenské, konzultují výchovné problémy, účastní se adaptace dětí na prostředí MŠ, informují se o individuálních pokrocích svých dětí. (na základě výsledků anket budeme i nadále organizovat konzultace pro rodiče pravidelně v každé třídě.)
- Někteří rodiče mají zájem o zprostředkování odborného vyšetření školní zralosti u předškolních dětí
- Je využívána možnost předávat děti do školky v dobu podle individuálních potřeb rodiny.(při zachování pravidla oznámit změnu telefonicky do 8,00 hod.) Některým rodičům je třeba toto pravidlo zdůrazňovat.
- Oproti minulým letům přibývá rodičů a dětí, kteří plně využívají dobu provozu mateřské školy o veškerých školních prázdninách, docházejí do MŠ na převážnou část dne.
- Částečně se prohlubují sociální rozdíly mezi rodinami, zvyšuje se počet dětí se specifickými potřebami a narůstají problémy psychologického rázu.
- (dětí s nerovnoměrným vývojem, akcelerovaným vývojem, poruchami chování, problémy s komunikací a vyjadřováním, děti s chybějícími hranicemi, ignorováním pravidel)
- Rodiče jsou k činnosti školy vesměs nároční, poskytované informace si ověřují, konzultují detaily v poskytovaném vzdělávání.
- Rodiče někdy zužují dětem pole spontánních aktivit, přehlcojí je podněty a nutí ho k pragmatickému výběru aktivit a činnosti podle doporučení dospělých a ne podle vlastní volby dětí. (nadstandardní aktivity, náročné pracovní listy i pro tříleté děti)

Rodiče mohou vcházet do tříd, účastnit se vzdělávání, her. Jsou informováni o všech programech v MŠ. (notýsky, nástěnky, webové stránky) Učitelky se každý den

setkávají s rodiči dětí ze své třídy - při přivádění, odvádění dětí. Ředitelka školy má přesně vymezené úřední hodiny, které jsou uvedeny na webových stránkách MŠ.

Ve vztazích mezi MŠ a rodiči je třeba připomínat srozumitelná pravidla školy, je nutné prokazatelné seznamování rodičů s těmito pravidly. Ve vztazích mezi rodiči a zaměstnanci školy panuje spíše důvěra než nedůvěra.

Učitelky s rodiči hovoří taktně, snaží se **nedávat zbytečné nevyžádané rady**. Rodiče mohou získat informace o prospívání svých dětí na individuálních schůzkách, **pravidelných konzultacích**.

Nedaří se nám rodiče více vtáhnout do tvorby školních či třídních vzdělávacích programů. Celkově se spolupodílejí na programu spíše nahodile. Daří se však z jejich strany obohacovat vzdělávání přinášením knih, encyklopedií i různých pomůcek vhodných pro probíhající témata.

Někteří rodiče pomáhají škole finančně. (**sponzorské dary**)

Záměry:

- více propagovat vzdělávací obsah ŠVP tak, aby rodiče stále věděli, co se právě děti učí (celoroční témata na webových stránkách, celoročních nástěnkách, akce školy, aktuální informace o škole)

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách, web -

termín: průběžně

- zintenzívnit vytváření fotodokumentace o činnosti školy a umisťovat na webové stránky, prezentovat výsledky vzdělávání

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách, web -

termín: průběžně

- zřídit nové moderní stránky školy s více informacemi (dosavadní jsou vytvořeny v roce 2003)

zodpovídá:

termín: 2017/2018

- nabídnout rodičům možnost obohacení aktuálního tématu - využívání nápadů, zkušeností a dovedností rodičů a prarodičů našich dětí

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách

termín: průběžně

- spolupracovat s rodiči dětí při upevňování návyků správného držení tužky, koordinace ruky a oka, pečlivosti v práci, koncentrace pozornosti a schopnosti dokončit činnost - příprava na vstup do ZŠ

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách

termín: průběžně

- zprostředkovat veřejnosti dostatek informací o systému péče o nadané s využitím webových stránek, dostatek informací o NTC vzdělávání (spolupráce s Mensou ČR)
zodpovídá: učitelky v jednot. Třídách termín: průběžná aktualizace
- upozorňovat na specifika dětí s různými druhy nadání a danou problematiku popularizovat, využívat dostupné metody k vyhledávání nadaných dětí (NOMI?)
zodpovídá: učitelky v jednotlivých třídách termín: průběžně
- i nadále poskytovat vhodnou poradenskou a informační podporu rodičům při konzultacích a setkávání s rodiči (**důvěrné zacházení s informacemi!**)
zodpovídá: učitelky v jednot. třídách termín: průběžně
- nadále využívat možnou operativní komunikaci mezi pedagogy a rodiči i s využitím komunikačních technologií - SMS, mail - tablet ve třídě (komunikace probíhá podle předem stanovených pravidel, je pravidelná a transparentní, **má hranice!**)
zodpovídá: učitelky v jednot. třídách termín: průběžně
- i nadále pracovat na připravenosti školy rodičům doporučit externí logopedickou péči (konkrétní kontakt, telefonní číslo na logopeda)
zodpovídá: učitelky v jednot. třídách termín: průběžně
- působit na rodiče ve smyslu jasného pravidla, že škola má svoji vizi, koncepci a profesionálně pracující zaměstnance a tím pádem o způsobu vzdělávání dětí umí dobře rozhodnout a **nepotřebuje „radit“ od rodičů** (dostatek srozumitelných informací o pravidlech života v MŠ - web, využívání e-mailů, školní řád, informativní schůzka pro rodiče nově nastupujících dětí, individuální řešení běžných i problematických situací, vstřícná reakce na žádost o mimořádnou konzultaci, vyjasnění vzájemných očekávání)
zodpovídá: všechny učitelky ve spolupráci s vedením školy termín: průběžně
- umožňovat rodičům nahlédnout do života ve třídách (pořádání Dne otevřených dveří)
Zodpovídají: učitelky v jednotlivých třídách termín: každý rok v dubnu

8. Podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami -

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami upravujeme podmínky podle aktuálních potřeb. V současné době má škola možnost využívat vhodné kompenzační a didaktické pomůcky převážně pro děti **s logopedickými obtížemi a pro děti s poruchou autistického spektra**. Vzdělávání těchto dětí je zajištěno formou **integrace do běžné třídy**.

Na jednotlivé postižení dítěte se bude škola snažit reagovat co nejlépe tak, aby optimálně splňovala hygienické, bezpečnostní, personální i didaktické podmínky tzn.

- ve spolupráci s ŠPZ zajisti správnou diagnostiku potíží a s tím související následný správný metodický postup jejich kompenzace
- rozšíří tým o odborné zaměstnance, asistenty učitele - podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- sníží počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- zabezpečí nutné kompenzační a učební pomůcky, úpravu prostor (škola může pouze s velkými obtížemi přijmout dítě s omezenou možností pohybu, na našem pracovišti zatím není bezbariérový přístup do budovy)
- bude pravidelně spolupracovat se zákonnými zástupci, školským poradenským zařízením, odborníky mimo resort školství
- děti se speciálními potřebami bude pravidelně diagnostikovat a rediagnostikovat
- vytváří nabídku individuálních aktivit odpovídající možnostem dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Záměry:

- využívat optimální systém pedagogické diagnostiky, získávat informace o dalších možnostech diagnostiky dítěte předškolního věku (PREDICT? - výstupy budou zveřejněné v roce 2018)

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách

termín: průběžně

- nadále profesně připravovat učitele vzdělávat děti se speciálními potřebami

zodpovídá: učitelky v jednot. třídách

termín: průběžně

- ve spolupráci s Obcí umožnit způsob bezbariérového přístupu do budovy

Zodpovídá:

termín: podle možností

9. Podmínky pro děti nadané -

Škola podporuje děti vykazující známky nadání a směřuje k zajištění podmínek pro co největší využití potenciálu všech dětí.

Pro podporu těchto dětí máme v MŠ vytvořeny tyto podmínky:

- odbornost a zaměřenost učitelek na další vzdělávání dětí vykazující známky nadání (školka spolupracující s Mensou)
- připravenost na realizaci podpůrných opatření pro stimulaci potenciálu dítěte podmínky pro uplatňování nadání dětí (plánování na základě mnohočetných inteligencí, vyhledávání činností, při kterých je dítě úspěšné)
- vybavenost školy pomůckami - Smart Games, robotika, encyklopedie, balanční disky, Logico Piccolo ...)
- odborná pomoc rodičům na základě diagnostiky dítěte
- doplňování a prohlubování vzdělávací nabídky
- podpora dítěte v jeho výjimečnosti podle směru nadání
- podpoření rozvoje oslabených oblastí dítěte
- podpora vlastního pracovní tempa dítěte

Nedaří se zatím zcela diferencovat úkoly podle všech možností dětí - výběr náročnější, snazší verze.

Záměry:

- používat portfolia dětí k vedení ke smyslu pro sebehodnocení a uvědomění si svých silných a slabých stránek (děti rozhodují, které práce si zařadí do sběrného portfolia, co se jim na práci líbí, nelíbí, co by chtěly příště vylepšit)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- i nadále používat portfolia jako zdroj informací sloužící k pedagogické diagnostice

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

- myslet na spektrum dětí ve třídě, uvědomovat si, že v běžné populaci je podle statistiky 2% dětí mimořádně nadaných a 18% dalších, které potřebují své nadání rozvíjet (snažit se o diferenciaci aktivit pro děti)

zodpovídá: všechny učitelky

termín: průběžně

10. Podmínky pro vzdělávání dětí od 2 do 3 let -

Na začleňování dvouletých dětí do vzdělávání není škola připravena ani materiálně, organizačně ani metodicky. Děti ve věku od 2 do 3 let nejsou schopné plnit současný nastavený plán v ŠVP. Režim dne by musel být upraven s ohledem na potřeby dětí vzhledem k tomu, že děti musí mít dostatek času na odpočinek a posunutou dobu stravování. **Pedagogický personál by bylo třeba posílit o další pečující pracovníky.** Pro objekt MŠ platí v případě umístování dětí od 2 let zařazení MŠ do kategorie se

zvýšeným požárním nebezpečím, a proto by bylo třeba zadat zpracování s tím související požární dokumentace. Škola se bude postupně připravovat na přijímání těchto dětí a zajistit požadavky na podmínky v souladu s RVP PV.

Záměry:

- znát specifika dětí od 2 do 3 let věku (vzdělávání učitelek: předcházení rizikům - chaos, bezpečnost, přechodové situace, adaptace na prostředí MŠ, hygienické předpisy, úprava herního prostředí, komunikace směrem k dětem)

zodpovídá:

termín: podle možností DVPP

- zajistit dostatek podnětných hraček pro tuto věkovou skupinu, zvážit vhodnost stávajících hraček v MŠ

zodpovídá:

termín: 2020

- upravit prostředí ve vymezené třídě a šatny (hygienické zázemí) pro přijímání dětí od 2 do 3 let

zodpovídá: učitelky ve třídě pro děti od 2 do 3 let

termín: 2020

- ve spolupráci s Obcí vybavit školní zahradu herními prvky vhodnými pro tuto kategorii dětí

zodpovídá:

termín: 2020

- zajistit možnosti shromažďovacího místa (chlazený prostor) pro odpad (nakládání s použitými plenami)

zodpovídá:

termín: 2020

V. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole je **pět tříd**, jedna z nich je umístěna na půdě základní školy. (odloučené pracoviště Čížická 344) V rámci projektu IROP se škola rozšíří o další třídu.

Všech pět tříd má celodenní provoz. Do třídy Liščata, popřípadě Berušky jsou umístováni předškoláci, v Medvídcích jsou vzhledem k prostorovým podmínkám zařazovány děti nejmladší. Třídy Klokánci a Štěňátka jsou převážně věkově smíšené. Rodiče mají právo rozhodnout, zda chtějí mít své děti (sourozenci) v jedné budově. V tomto případě zařazujeme děti podle přání rodičů.

Souběžné působení dvou učitelek je zajištěno v každé třídě po dobu oběda a pobytu venku.

Termín a dobu pro podání žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok vyhláší ředitelka MŠ v měsíci květnu. O termínech je veřejnost informována prostřednictvím plakátů a webových stránek školy. O přijetí či nepřijetí rozhodne ředitelka MŠ dle § 34 školského zákona (zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a to formou správního rozhodnutí podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Škola systematicky umožňuje rovnost přístupu ke vzdělání a snaží se maximálně omezit rizika diskriminace uchazečů o vzdělávání.

Případné **individuální vzdělávání** se uskutečňuje na základě těchto pravidel:

1) Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, zákonný zástupce dítěte je povinen toto oznámení učinit mateřské škole nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, tzn. k 31. 5. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

2) Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedené období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

3) Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno.

Na webu MŠ Štěnovice: Desatero pro rodiče dětí předškolního věku, viz. Přehled základních dovedností dětí před vstupem do ZŠ. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověřování uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Způsob a termíny budou též zveřejněny na webových stránkách školy. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Při ověření doloží rodiče dítěte průběh dosavadního vzdělávání sběrným portfoliem dítěte, tzn. dětskými pracemi, pracovními listy,

seznamem literatury, která byla dítěti předčítána, případně fotodokumentací aktivit a činností.

4) Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odst. 3, a to ani v náhradním termínu.

5) Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy a ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.

6) Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte podle odstavce 5 nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat podle odstavce 1.

VI. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

A) Filozofie a specifika školy

Vzdělávání vychází ze zásad a cílů vzdělávání stanovených Školským zákonem a to především z § 2,3 a 33 zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Veškeré aktivity školy a strategické cíle a plány směřují k naplňování této vize:

Vize školy:

Moderní škola, která nabízí řadu aktivit vycházejících ze skutečných zájmů a potřeb dítěte tak, aby se nepromarnilo, ale naplnilo vše dobré, co dítěti bylo dáno do vínku jako možnost a mohly být tak položeny kvalitní základy pro jeho celoživotní učení.

Škola směřuje k těmto hodnotám, které jsou sdíleny většinou pedagogického sboru a jsou jako priority školy postupně naplňovány. Pedagogy byly seřazeny v tomto pořadí důležitosti:

1. Hlavní prioritou školy je kvalitní výchova a vzdělávání.
2. Na společném plánování a rozvoji školy se podílejí všichni vyučující.
3. Škola se snaží podporovat všestranný individuální rozvoj dětí.
4. Vedení školy se snaží vytvářet dobré pracovní klima.
5. Vedení školy se snaží ke všem přistupovat spravedlivě.
6. O konfliktech se mezi učiteli otevřeně hovoří.

7. Inovativní a tvořivá práce se odměňuje.

8. Škola má stále potřebu inovovat.

Hlavní rysy programu naší školy:

- celková svázanost se společenským vývojem, se změnami ve světě a morálními a lidskými hodnotami, na nichž je založena naše společnost
- podpora důležitého předpokladu pro rozvíjení každého jedince, čímž je subjektivní pocit bezpečí a spokojenosti
- vytváření podmínek pro rozvoj základů zdravého životního stylu dětí, svobodného rozvoje osobnosti a lidské jedinečnosti každého dítěte
- pestrá a široká vzdělávací nabídka podporující schopnosti, talent, zájmy a nadání dětí

Na základě své filozofie škola dětem poskytuje:

- **nabídku aktivit, které oslovují jejich „silnou“ stránku** (dítě si samo vybírá hračky a činnosti, může pracovat vlastním tempem na rozdílných či různě obtížných úkolech)
- **používání metody „Mensa NTC Learning“** – motorická cvičení a aktivity, které rozvíjejí intelektuální schopnosti dětí tak, aby v co největší míře dosáhly svých biologických potenciálů (cílem projektu je rozvoj mentální kapacity dětí pomocí jednoduchých cvičení, které jsou nenásilně včleněny do vzdělávacího programu školky, aby se u dětí v tomto věku co nejvíce využívalo jejich mozkového potenciálu)
- **společné budování pravidel a hranic**, ve kterých se budou děti pohybovat a cítit bezpečně
- **budování zdravého sebevědomí dítěte** (vytváření podmínek pro to, aby dítě zažívalo při činnostech v MŠ převážně úspěch, aby se mohlo učit různým způsobem podle svého individuálního stylu)
- **využívání znalostí učitelek o mnohočetné inteligenci a jedinečnosti lidského mozku** (způsob plánování pedagogů v třídních vzdělávacích programech, model učení pro 21. století – zajištění stimulačního prostředí,
- „ dalších aktivit podle případných mimořádných schopností dětí)

Po proškolení našich učitelek v metodě Mensa NTC budeme do programu mateřské školy zařazovat:

- **práci s abstraktními symboly** – poznávání a rozlišování značek aut, vlajek států, dopravních značek, piktogramů, písmen
- **procvičování paměti** – Kimovy hry, pexesa, hry s nejrůznějšími obrázky

- **cvičení akomodace oční čočky** - stavby podle předlohy, hry s míčem, overbalem, koulení, házení, podávání míče
- **cvičení jemné motoriky** - navlékání korálků, modelování, provlékání, hry s mozaikami, trhání a mačkání papíru, modelování
- **cvičení koordinace, rovnováhy** - chůze po čáře, laně, švihadle, různém náčiní, po žebříku, lavičce, obrubníku, přeskoky, skoky snožmo, po jedné noze, předklony, záklony, skákání na trampolíně, skákání panáka
- **práce s hudbou** - pohyb na hudbu, tanec, rytmizace, hry na tělo, hry na rytmické nástroje, rozpoznávání hudby
- **grafomotorická cvičení** - za doprovodu písně, říkanek
- **logické hádanky** - enigmatické otázky
- **rotace kolem vlastní osy**

Koncepční záměry školy:

1. **Zpracovávat ŠVP srozumitelným způsobem tak, aby nás vedl ke zkvalitňování**
2. **Podporovat kvalitu školy zajišťováním všech důležitých podmínek k předškolnímu vzdělávání**
3. **Zvyšovat profesionalitu pedagogických i ostatních pracovníků**
4. **Na základě zjištění potřeb rodičů v naší lokalitě zvyšovat jejich spokojenost se vzdělávací nabídkou školy, zvyšovat jejich spoluúčast na programech MŠ**
5. **Umožnit seberealizaci každého jedince tak, aby byly položeny základy pro celoživotní učení dítěte**
6. **Zvyšovat kvalitu mezilidských vztahů v MŠ**
7. **Co nejvíce rozvinout potenciál každého dítěte, směřovat jej k dosažení klíčových kompetencí**

Dlouhodobé cíle v oblasti materiálně – technického vybavení: (horizont splnění: 2011 – 2021)

1. pokračování modernizace školní kuchyně podle zpracovaného projektu - nerez stoly, kráječ, multifunkční pánev atd.
2. výměna herních prvků a zařízení na školní zahradě - normy EU
3. postupná výměna všech podlahových krytin ve třídách
4. modernizace didaktické techniky - kopírky, počítače, tablety
5. výměna venkovních dveří
6. řešení pevného oddělení zahrady MŠ od dvora - hledisko bezpečnosti dětí
7. řešení „můstků“ přes žlábků na odtok dešťové vody - bezpečnost dětí
8. pořízení skříní na lůžkoviny - uzavíratelné
9. výměna vodovodního vedení, kanalizace - plast
10. plastové orámování pískovišť
11. modernizace umýváren
12. výměna nábytku v kanceláři vedoucí školní jídelny
13. rekonstrukce přípravných kuchyněk
14. ve spolupráci s Obcí vyřešit parkoviště před MŠ - pro zaměstnance, pro rodiče
15. ve spolupráci s Obcí vybudovat dopravní hřiště u MŠ
16. stavebně upravit prostory - možnost zřízení malých kabinetů u každé třídy
17. stavebně upravit prostory - navrhnout možnosti zřízení sborovny pro pedagogy MŠ

Dále podle aktuálních potřeb a podle finančních možností.

B) Formy a metody naší vzdělávací práce

Základní myšlenkou je vést děti ke vzdělávání založeném na dovednostech, nikoliv převážně na vědomostech a izolovaných poznatcích:

- **hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu** - preference činností v souvislosti s různými druhy inteligence
- **učení pomocí nezávazné hry**
- **objevné, zkušenostní a prožitkové učení:** základním principem je navození situace, ve které děti získávají nové poznatky prostřednictvím samostatné aktivní činnosti, praktické zkušenosti a přímých zážitků
- **kooperativní učení:** zdůrazňující přednosti a význam sociálních vztahů při učení, význam vzájemné komunikace

- sociální učení založené na nápodobě
- využívání momentálních situací - situační učení
- aktivizující metody vzdělávání: řešení problémových situací, pokusy o diskuzi, experimentování, badatelský přístup

Desatero pravidel na naší cestě k rozvoji jedinečnosti každého dítěte :

Pravidlo první:

Dostatek podnětů ke hře a k učení.

Pravidlo druhé:

Respektování věku dítěte.

Pravidlo třetí:

Respektování dosaženého stupně vývoje dítěte.

Pravidlo čtvrté:

Respektování zájmu dítěte.

Pravidlo páté:

Ocenění dítěte, budování důvěry dětí ve vlastní schopnosti.

Pravidlo šesté:

Opora o kladné rysy dítěte.

Pravidlo sedmé:

Demokratický vztah mezi učitelem a dítětem.

Pravidlo osmé:

Spojení výchovy a učení se životem.

Pravidlo deváté:

Spolupráce všech vychovatelů - učitelů, rodičů, pracovníků PPP apod.

Pravidlo desáté:

Neustálá sebevzdělávací činnost pedagoga .

C) popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávací obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem dětí.

PLPP pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami tvoří učitelky ve třídě, kam je toto dítě zařazeno. PLPP je vyhodnocován každý měsíc a realizován ve spolupráci s rodinou dítěte. Pro zpracování PLPP je k dispozici šablona a návod. (vypracováno ředitelkou školy) Celkové vyhodnocení naplnění cílů PLPP probíhá po třech měsících. Po této době je rozhodnuto o dalším postupu a to na schůzce třídních učitelky, ředitelky školy a rodičů dítěte.

Škola spolupracuje se ŠPZ v Plzni a má vyčleněného pracovníka pro spolupráci s touto organizací. Při začleňování dětí - cizinců do vzdělávání je škola v úzkém kontaktu s Centrem na podporu integrace cizinců - Plzeňský kraj, Americká 3, Plzeň. (právní poradenství, kurzy českého jazyka pro děti)

IVP zpracováváme podle doporučení ŠPZ a to v úzké spolupráci s rodinou dítěte. Podle tohoto IVP je pak vzdělávání dítěte odpovídajícím způsobem řízeno. Třídní učitelky zodpovídají za projednání IVP se zákonnými zástupci dítěte. Vyhodnocení IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení IVP zodpovídají třídní učitelky.

D) popis zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

U dětí vykazujících nadání nečekáme na to, zda a kdy bude toto nadání potvrzené pedagogicko - psychologickou poradnou. Vzhledem k tomu, že mateřská škola je zaměřena na podporu nadání, odpovídající přístup k dětem prolíná procesem v průběhu celého dne. K těmto dětem máme realistická očekávání, dáváme jim prostor pro vlastní prezentaci, snažíme se o komunikaci neautoritativním způsobem. Na základě vyhodnocení projevu nadání doporučíme rodičům dítěte vyšetření v ŠPZ. Pokud je PPP doporučeno vypracování individuálního vzdělávacího plánu, zpracováváme jej podle pokynů školského poradenského zařízení a ve spolupráci s rodiči daného dítěte.

E) popis zajištění průběhu vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

Plánujeme zajištění průběhu vzdělávání v tom smyslu, že vzdělávání pro tyto děti bude založeno na principu jednoduchosti, podnětnosti, časové nenáročnosti. Velkou pozornost budeme věnovat adaptaci dětí na nové prostředí v MŠ. Děti budou mít dost času a prostoru pro volný pohyb a volnou hru. Budeme uplatňovat metody, které jsou vhodné pro tuto věkovou skupinu: učení hrou, prožitkové učení, nápodoba, situační učení.

VII. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Celoroční téma je zpracováno jako dlouhodobý projekt, otevřený a přístupný dodatkům a změnám, které vyplynou z konkrétních zkušeností při jeho realizaci.

Děti si obsah osvojují v míře a rozsahu odpovídající jejich individuálním možnostem a potřebám.

A) Práce s projektem: Pro všechny třídy je společných **6 hlavních témat**, která jsou pedagogickými pracovníky stanovena **na školní roky 2017/2018, 2018/2019 a 2019/2020**. Tvoří jednotný celek, smysluplnou soustavu umožňující integrované naplňování vzdělávacích cílů a která bezprostředně souvisí s životem dětí. První nejjednodušší téma je věnováno seznamování, vzájemnému sblížení, poznávání dětí. Přechody k dalším celkům jsou plynulé a postupně motivují děti k aktivnímu poznávání a chápání dnešního světa i k vidění sebe sama.

V kompetenci učitelek je **volba podtémat**, (postupné rozpracování přísluší třídním vzdělávacím programům) která do témat obsahově zapadají a **časové ohraničení** - čas je přizpůsoben podtématu a jeho náročnosti. Učitelky samy analyzují situaci a podmínky ve své třídě, cíleně pozorují projevy dětí a těmto skutečnostem přizpůsobují styl práce. Programy jsou rozvíjeny podle toho, co již děti vědí a co je zajímá. S podtématy se pracuje tak dlouho, dokud mají děti o činnosti zájem a dokud

jim tyto činnosti něco přináší, a to vždy s ohledem na to, co je důležité a potřebné pro skupinu i jednotlivce. Je dán prostor i k doplňování programu v důsledku využívání spontánně vzniklých situací. Zpracovávání třídních programů předpokládá velmi úzkou spolupráci učitelek, je kladen důraz na propojenost a provázanost konkrétních činností, které rozvíjejí všechny „inteligence“ dětí.(viz H. Gardner: Dimenze myšlení) a brání tak jednostrannému vzdělávání.

Postup při zpracovávání třídních programů :

1. v úvodu: analýza skupiny dětí, již bude program nabízen, (diagnostika, zvláštnosti dětského kolektivu, režim dne, spolupráce s rodiči apod.), pro pozorování je necháván prostor celý měsíc září
2. zaznamenání předpokládaných znalostí dětí v konkrétní třídě v souvislosti s podtématem
3. uvědomění si očekávaných kompetencí na konci docházky dětí do MŠ
4. konkrétní činnosti, realizace, podněty na základě mnohočetných inteligencí - plánované x spontánní (odpovídají-li aktivity jednotlivým typům inteligencí je podtéma zpracováno celostně, komplexně)
jsou navrhovány i takové aktivity, při nichž mohou děti pracovat samostatně - ve skupinkách, dvojicích, individuálně - bez přímého vedení učitelkou
5. evaluace projektu vzhledem k naplňování specifických cílů předškolního vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ OBSAH

**Ústřední téma: Komu patří svět?
Chytrým dětem, co se ptají
a správné kamarády mají
od svých dětských let.**

Témata:

Integrovaný blok č.1:

**Ve školce si budem hrát,
ruce, hlavu trénovat,
jsou zde naši kamarádi,
lidé, co nás mají rádi.**

Časový rozsah: přibližně 4 - 6 týdnů

Cíl: při rozvíjení schopností dítěte, které jsou důležité pro navazování vztahů k ostatním lidem, využívat edukační aktivity k získávání informací pro pedagogickou diagnostiku jako východisko pro další nastavení vhodného způsobu vzdělávání a včasnou prevenci všech možných pozdějších školních neúspěchů dětí

Činnostní charakteristika:

Po prázdninách se budeme učit vytvářet kolem sebe podmínky, které napomohou tomu, aby zde každé dítě postupně získalo své místo a v novém prostředí se cítilo bezpečně a jistě. Budeme se vzájemně kolem sebe rozhlížet, poznávat se, učit se znát svá jména, své značky, komentovat zážitky z prázdnin, vzájemně se respektovat a zakládat dětská přátelství. Nejmladší děti se postupně seznámí se všemi prostorami naší školky a naučíme se v nich všichni orientovat a bezpečně pohybovat. Nenásilně se seznámíme s jednoduchými pravidly společného soužití a se vším, co je ve školce běžné. Budeme si též společně vytvářet obrazné symboly - piktogramy vzájemného soužití, objevovat nové hračky, hry, knížky, pomůcky a vše, co nás zajímá. V rámci vzdělávací nabídky bude využito edukačních aktivit vhodných pro přirozenou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy a podporujících sbližování dětí, uvědomování si kamarádství a aktivní naslouchání druhému. Zaměříme se též na modelové situace, kdy se dítě učí přijímat ostatní kolem sebe, činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému a v souvislosti s tím i na hry interaktivní, sociální, pohybové, námětové, hudební a dramatické, maňáskové scénky a tvůrčí etudy a pokusy. Nezapomeneme na činnosti spontánní, relaxační a odpočinkové. Budeme dávat příležitost ke vzájemným rozhovorům, slovním projevům a dechovým cvičením. Starší děti budou moci zvolit i činnosti seznamující je s audiovizuální technikou. Budeme si hrát na školní zahradě se zahradním nářadím a ostatními pomůckami, budeme experimentovat s pískem a předměty. Děti, které již školku navštěvovaly, budou do jisté míry nést zodpovědnost za některá pravidla, se kterými již mají zkušenost, budou pomáhat ulehčovat novým dětem chvíle odloučení od rodičů, překonávat rozpaky a učit se žít s kamarády v novém prostředí tak, aby byli všichni spokojeni. Nepůjde to všechno hned, budeme se to učit a procvičovat celý rok.

Naše záměry:

- seznámíme děti s prostředím, do kterého přicházejí a naučíme je orientovat se v těchto prostorách
- seznámíme děti s prostředím zahrady a blízkým okolím
- naučíme děti znát svoji značku, zaujímat své místo ve třídě
- povedeme děti k vnímání režimového uspořádání dne a důležitosti dostatku pohybu i odpočinku
- společně s dětmi si vytvoříme základní pravidla společného soužití
- seznámíme děti se všemi, kteří o ně pečují, přiblížíme jim jejich úlohu v péči o ně
- podpoříme rozvoj hygienických návyků a jejich upevnování
- budeme děti postupně vést k osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- budeme pravidelně procvičovat motoriku a učit se postupně zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy
- povedeme děti k projevení svých potřeb a k autentickému vyjadřování svých pocitů, svých názorů, prožitků
- podpoříme aktivní komunikaci dětí v souvislosti s vytvářením nových vztahů v kolektivu a vznikem dětských přátelství
- povedeme děti k správnému zacházení s knihami, ke zvědavosti, zájmu a radosti z objevování
- umožníme dětem společné sdílení zážitků z vyprávění, četby, práce s knihou
- budeme posilovat vnitřní motivaci dětí - umožňujeme volbu hry, hračky, činnosti
- postupně děti povedeme k odhadování svých možností a předpokladů pro konkrétní činnost
- ve třídě budeme regulovat emoční klima tak, aby v ní nebyl křik, napětí a konflikty
- v rámci pedagogické diagnostiky si budeme všimnout dětské individuality, vlastních způsobů učení a případných zvláštností a specifických schopností u jednotlivých dětí

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě si aktivně všímá, co se kolem něho děje a chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
 - pokud se dítěti dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problému

- dítě si uvědomuje, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit a že řešení problémů je samozřejmá součást života a učení

kompetence komunikativní

- v běžných situacích dítě komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými
 - dítě se domlouvá gesty i slovy

kompetence sociální a personální

- dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
 - dítě se při společných činnostech domlouvá a spolupracuje

kompetence činnostní a občanské

- dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
 - váží si práce i úsilí druhých
 - odhaduje rizika svých nápadů
 - zajímá se o druhé i o to, co se kolem něho děje

Integrovaný blok č.2

**Podzim plný deštníků,
my nevyjdem ze cviku,
prozkoumáme, co se dá,
kolik listů opadá?**

Časový rozsah: přibližně 6 - 8 týdnů

Cíl: citlivě si všímat změn v okolním prostředí a přírodě, podporovat rozvoj obsahové stránky řeči, radost z objevování a dozvídání se nových věcí

Činnostní charakteristika:

Krása podzimní přírody nás bude inspirovat k jejímu citlivému vnímání a naše smysly nám v tom pomohou nejvíce. Při vycházkách a výletech do přírody budeme pozorovat barvy plodů, kamenů a ostatních přírodnin, krásné barvy objevíme i na listech stromů a keřů. Budeme poslouchat, jak podzimní vítr hučí, hvízdá a šelestí, ucítíme měnící se vůni lesa. Budeme si cvičit jazýčky, hrát se slovy, dávat si běžné i enigmatické hádanky, dovypravovat příběhy s otevřeným koncem, pracovat s přírodninami, hrát různé ekohry, ochutnáme při tom zeleninu a podzimní ovoce. Budeme si povídat o tom, která zvířátka se již ukládají k zimnímu spánku, dozvíme se, že les čeká zimní odpočinek a že celá příroda se v tomto období, tak jako každý rok, mění a pozvolna se na tento spánek připravuje. Objevování podzimních tajemství podpoříme i čtením zajímavých knížek, které si mohou děti přinést z domova, rytmizováním říkadel, básniček ve spojení s pohybem, prohlížením encyklopedií a hledáním souvislostí s tím, co jsme pozorovali při svých podzimních výletech. V souladu s těmito činnostmi si budeme klást různé otázky, společně hledat odpovědi, budeme se snažit domýšlet, předvídat, představovat si, společně hodnotit postavy z jednoduchých příběhů a probouzet fantazii. Za pomoci pohybových her spojených s řečí nebo zpěvem budeme podporovat jak pohybovou aktivitu, tak chuť dětí k dalšímu vyjadřování. Téma kouzelného podzimu umožníme dětem najít i v dětských výukových programech nebo při práci s novými hračkami, pomůckami, tablety a interaktivní tabulí. Z našich knihovniček si budeme společně vybírat knížky k prohlížení, vyprávění a čtení, které jsou vhodné k šíření úcty k životu a které jsou nositeli univerzálních morálních hodnot. To, co se dozvíme a společně při čtení objevíme, se budeme snažit i graficky znázornit, vytvořit myšlenkovou mapu, popřípadě vhodně aplikovat do našeho společného soužití, běžného života.

Naše záměry:

- pobytem v přírodě podpoříme tělesný rozvoj a zdraví dětí
- budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla
- budeme dále společně vytvářet pravidla společného soužití
- povedeme děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě a jejího koloběhu

- zaměříme se u dětí na rozvoj tvořivosti a poznání při práci s přírodninami
- budeme rozvíjet smysly dětí
- budeme děti učit přecházet od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému, budeme stimulovat vývoj myšlení asociativního
- budeme děti učit osvojit si schopnost sdělit své poznatky i formou výtvarnou, pohybovou, hudební apod.
- budeme usilovat o rozvíjení řeči postupně od úrovně, na které se dítě aktuálně nachází, v souladu s celostním přístupem k osobnosti
- speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí
- budeme věnovat pozornost produktivním jazykovým dovednostem, správné výslovnosti, ale i celkovému mluvnímu projevu a receptivním jazykovým dovednostem tzn. hlavně vnímání a porozumění vyslechnutého textu
- zapojíme do procesu vzdělávání dětí nové moderní pomůcky a počítačovou techniku tak, aby byly maximálně nápomocny prevenci vzniku čtenářských obtíží, vyrovnávání komunikačních dovedností dětí před nástupem do základní školy a zacíleny na aktuální a specifické potřeby všech dětí
- povedeme děti k vytváření pozitivní atmosféry ve třídě a ke společné účasti a spolupodílení se na společných činnostech,
- podpoříme rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb a typů inteligencí
- budeme učit děti respektovat jeden druhého
- povedeme děti k poznání, že za své svobodné rozhodnutí si ponесou svoji odpovědnost
- budeme navozovat přiměřenou radost z úspěchu dítěte v jednotlivých činnostech

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí

kompetence k řešení problémů

- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

komunikativní kompetence

- dítě průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu
- dítě dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává

sociální a personální kompetence

- dítě chápe, že nespravedlivost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí
 - dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřítit

činnostní a občanské kompetence

- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých
 - dítě se učí svá práva i práva druhých hájit a respektovat

Integrovaný blok č.3

**Advent už nám začíná,
čerti lezou z komína.
Počítáme pro radost,
kolik dní je do Vánoc.**

Časový rozsah: přibližně 6 týdnů

Cíl : posilovat důležitost lidského prvku v komunikaci mezi lidmi a kontaktu s živým slovem a prohlubovat tak vzájemné emocionální vazby mezi všemi zúčastněnými tzn. dětmi, rodiči, zaměstnanci školy, učít děti podílet se na utváření společenské pohody v prostředí třídy, mateřské školy

Činnostní charakteristika:

Toto období je stvořeno pro podporu emočního zdraví dětí, jejich pocitu bezpečí, důležitosti a lásky. Zaměříme se na posilování mezilidských vztahů, vztahů v rodině i pro poznávání její hlavní funkce. Zařadíme proto hry a činnosti na téma rodiny, přátelství, vztahů mezi oběma pohlavími a aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi dětmi a dospělými. To vše souvisí s vnímáním dohodnutých pravidel soužití mezi

děťmi a dospělými v celé naší školce, se schopností spolupracovat a respektovat druhé, s důvěrou mezi dětmi a všemi zaměstnanci mateřské školy. V této době se budeme se těšit na společná povídání, vyprávění a čtení o vánocích, vzájemné sdílení svých zážitků, přání a tužeb a na přípravy vánoční tradice. Budeme si uvědomovat sílu, tempo a rytmus řeči za pomoci dechových, artikulačních a fonemických her. Po vyprávění či čtení necháme vyplout na povrch své myšlenky, touhy, přání i obavy. Živé vyprávění a čtení bude inspirací k nejrůznějším aktivitám, zejména výtvarným, hudebním, manipulačním, konstruktivním a dramatickým. Zaposloucháme se do koled a seznámíme se s některými vánočními zvyky. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví, zdobení vánočního stromu pro zvířátka v lese, pracovní činnosti týkající se slavnostního stolování, úpravy školkovského prostředí a poslech příběhů, pohádek, hudebních skladeb a účast na kulturních akcích, které nám pomohou porozumět aktuálním citovým prožitkům a slavnostním náladám. Průběh těchto akcí budeme sledovat i na úrovni života v obci a našeho nejbližšího okolí. Celkovou vánoční atmosféru zpříjemní vánoční posezení s rodiči

Naše záměry:

- přiblížíme dětem tradici vánoc
- budeme seznamovat děti s uměním a kulturou, která se vánoc týká
- přiblížíme dětem funkci rodiny
- budeme posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním v dětské skupině
- povedeme děti k sociální soudržnosti
- budeme podporovat rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí - spolupodílet se na estetičnosti prostředí, ve kterém žijeme
- budeme dále společně vytvářet a stimulovat pravidla společného soužití
- novými pomůckami a hračkami zajistíme podnětnost prostředí ve třídě
- budeme rozvíjet schopnost dětí kultivovaně vyjadřovat získané dojmy a prožitky
- podpoříme dětskou fantazii a kreativitu
- povedeme děti ke zvědavosti, vymýšlení „nápadů“
- speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí
- budeme nadále posilovat vnitřní motivaci dětí
- budeme nadále vytvářet podmínky pro učení individuální i kooperativní

- povedeme děti k hodnocení svých pokroků a odhadování svých sil
- zaměříme se na rozvoj fyzické zdatnosti dětí a zdokonalování jejich pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky při pobytu venku
- budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla
- budeme zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky dítěte a stejnou pozornost budeme věnovat i organizaci pohybů artikulačních orgánů pravidelným zařazováním různých artikulačních cvičení a her

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí
-
- dítě poznává, že se mnohému může naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
-
- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

kompetence k řešení problémů

- dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou dospělého
- dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli

komunikativní kompetence

- dítě chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, ale i výtvarnými, hudebními a dramatickými prostředky

sociální a personální kompetence

- dítě rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- dítě dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

- dítě je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se dítě učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
 - dítě je otevřené aktuálnímu dění

Integrovaný blok č.4

Podívejte na oblohu,
něco bílé padá dolů,
Co to asi může být?
Musíme to objevit.

Časový rozsah: přibližně 6 týdnů

Cíl: posilovat samostatnost dětí při vyjadřování vlastních myšlenek prostřednictvím obohacujících zážitků v prostředí běžného života mateřské školy zaměřených na utváření kladného přístupu ke zdravému životnímu stylu

Činnostní charakteristika:

V tomto období zjistíme, že zima je nádherná doba, která se hodí pro sportování, dovádění a radování se, ale i pro zkoumání vlastností sněhu a ledu, stavění sněhuláků a různých sněhových „příbytků“. Budeme si hrát se sněhem, na sněhu a na ledu, hrát hokej, bobovat, hrát si ve školce na lékaře, povídat si o zdraví, nemoci, správném stravování, možném nebezpečí a úrazech, vyprávět si zážitky ve spojitosti s nehodou, s nemocí, s pobytem v nemocnici a o společných ozdravných pobytech a zimních výletech dětí a rodičů. Budeme rozvíjet neverbální komunikaci, mimiku, gesta, naše pohyby těla jako podporu dorozumívání a porozumění. Zaměříme se dále na činnosti, které nám pomohou poznávat lidské tělo a jeho části. Budeme společně hledat odpovědi na otázky, co by se stalo, kdyby..., co myslíš, že se teď stane, jaká je souvislost mezi zdravím a sportováním, proč je důležitý odpočinek, budeme diskutovat nad

problémy a povzbuzovat se k reflexi nad důsledky vlastních činů. Budeme vyhledávat časté příležitosti ke společným hrám a činnostem s ostatními dětmi, abychom všichni získali zkušenosti s oboustranně potřebným a prospěšným porozuměním, komunikací a spoluprací. Budeme nadále využívat informativní a komunikativní prostředky, prohlížet si zajímavé obrázky v encyklopediích, odpočívat při poslechu zajímavých pohádek a příběhů na pokračování, ve kterých se můžeme např. dozvědět mnoho zajímavého o krajinách věčného sněhu a ledu i o zvířatech a lidech, kteří tam žijí. Poetické zimní období podnítl naši tvořivost a nápaditost, estetické vnímání i vyjadřování, kterých využijeme ve školce při různých literárních, výtvarných či dramatických činnostech. Na vycházkách se seznámíme s nejbližším okolím mateřské školy, s místem, kde je v obci lékárna, ordinace dětského lékaře apod. V závěru oslavíme masopust. Vyrobíme si společně masky a pustíme se do karnevalového reje.

Naše záměry:

- budeme rozvíjet pohybové schopnosti dětí při pobytech venku
- povedeme děti k osvojení si poznatků, které se týkají podpory zdraví a bezpečí
- budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla
- budeme děti vést k osvojení si dovedností, které jsou potřebné k spoluvytváření bezpečného prostředí a k ochraně dětí před jeho nebezpečnými vlivy a případnými úrazy
- seznámíme děti s vlastnostmi sněhu a ledu
- děti si osvojí nejzákladnější poznatky o svém těle
- zaměříme se na posilování povědomí dětí o správném stravování, bezpečném pohybu
- podpoříme rozvoj základních kulturně společenských návyků
- budeme rozvíjet jazykové dovednosti, motivovat děti k rozhovorům novými metodickými materiály, obrázkovými soubory
- speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí
- budeme rozvíjet kooperativní dovednosti mezi dětmi
- budeme kultivovat dětskou představivost a fantazii

- budeme děti učit sebeovládání
- budeme dále poznávat naši obec a její okolí
- zaměříme se na vytváření povědomí dětí o tom, že na planetě Zemi existují i jiné kultury a národnosti

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, přírody, kultury, techniky, který dítě obklopuje
 - dítě objevuje, zkoumá a experimentuje
 - dítě při zadané práci dokončí, co započalo

kompetence k řešení problémů

- dítě problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje
- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční - vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

komunikativní kompetence

- dítě aktivně používá slovní zásobu k dokonalejší komunikaci
- dítě samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi
- dítě dovede využít knížku, encyklopedii, počítač, tablet, audiovizuální techniku

sociální a personální kompetence

- dítě se samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit názor a vyjádřit jej
- dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším

činnostní a občanské kompetence

- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí - přírodní i společenské

Integrovaný blok č.5

Slunce svítí, pučí kvítí,
nikdo neví proč a jak,
musíme to vyzkoumat.

Časový rozsah: přibližně 8 týdnů

Cíl : poznávat přirozeně i zprostředkovaně živou i neživou přírodu, těšit se z příjemných zážitků při setkávání s přírodními krásami ve svém okolí, uvědomovat si jejich křehkost a potřebu ochrany

Činnostní charakteristika:

Budeme využívat každé příležitosti k poznávání různých ekosystémů (les, louka, rybník, domácí prostředí) v našem okolí a jejich jarního probouzení. Především sama příroda, počasí, zvířata, jejich mláďata a rostliny kolem nás přichystají řadu pozorování, které budou motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvami i přírodninami, pro ekohry, pro napodobování zvuků, průpravná cvičení k artikulaci, cvičení motoriky mluvidel, pro práci s knihou a další kognitivní činnosti. Schopnost poslechu příběhů budeme nadále kultivovat, využijeme všechny příležitosti k aktivnímu řečovému projevu a rozšiřování slovní zásoby. Budeme nadále podporovat příjemnou atmosféru a náladu pro společná vyprávění a posilovat tím hezké vztahy mezi dětmi. Určování tvarů, barev, jejich třídění a pojmenovávání budou pojmy, se kterými se děti při experimentování, ale i různých řízených činnostech setkají. Řada činností, zvláště těch pohybových a zdravotně zaměřených, bude probíhat v prostorách školní zahrady. Při vycházkách do přírody se setkáme s péčí o druhé v souvislosti s přírodou (společenství včel, mravenců, brouků atd.) a tím i významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti v lidském společenství. Budeme si též všimnout pořádku či nepořádku kolem sebe i v okolní přírodě a zjišťovat, jak se mohou o pěkné prostředí zasloužit i já sám. Budeme společně přemýšlet nad otázkami, Co se stane, když....., a nad otázkami vzniku a zániku života.

Naše záměry:

- budeme se nadále učit přijímat základní hodnoty uznávané ve společenství dětí ve třídě, ve společenství ostatních lidí
- prohloubíme poznatky dětí o prostředí, v němž žijí

- budeme vnímat přírodu a život v ní
- budeme se učit schopnosti přizpůsobení se vnějšímu prostředí i jeho změnám
- posílíme povědomí dětí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou
- budeme se učit chránit prostředí kolem nás a rozpoznávat, že i lidskou činností je možno je poškodit
- povedeme děti k úctě k životu ve všech jeho formách
- zdokonalíme slovní zásobu a podpoříme plynulý jazykový projev dětí každodenními rozhovory, jazykovými hříčkami
- budeme se snažit o vytváření základů pro práci s informacemi
- speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí
- budeme nadále rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost dětí pobytem venku
- budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla
- budeme rozvíjet pozitivní city dětí
- budeme se učit uvědomit si potřebu vzájemné spolupráce
- budeme nadále posilovat kooperativní dovednosti dětí

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi
 - dítě se učí spontánně, ale i vědomě
 - má elementární poznatky o přírodě
- dítě se orientuje v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- získanou zkušenost dítě uplatňuje v praktických situacích

kompetence k řešení problémů

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí

- dítě si zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

komunikativní kompetence

- dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách
- rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

sociální a personální kompetence

- v běžných situacích dítě uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku
 - dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích
 - dítě chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou
 - dítě přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

činnostní a občanské kompetence

- dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
 - dítě jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Integrovaný blok č.6

**Cestujeme letem světem
na návštěvu k jiným dětem.
Jak a čím se cestuje?
Hádej, už se startuje!**

Časový rozsah: přibližně 8 týdnů

Cíl : zakládat u dětí elementární povědomí o tom, že svět lidí, zvířat i rostlin je rozmanitý, pestrý a proměnlivý, učit

je orientovat se v jeho řádu a o výsledcích pozorování vést rozhovory

Činnostní charakteristika:

Budeme si vyprávět o cestování různými dopravními prostředky, putování známými i neznámými oblastmi a krajinami, zajímat se o lidi a zvířata z různých zemí, či světadílů. Navštívíme zoologickou zahradu a budeme toto téma dále rozvíjet hrou, hudebními i pohybovými aktivitami a prací s knihou.

Zaměříme se na činnosti, které vedou k poznávání různých lidských vlastností, dovedností, schopností i citů. Budeme pozorovat, jak se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní. Po vyprávění nebo čtení příběhů o jiných krajích budeme společně hledat odpovědi na otázku, o čem byla tato knížka, co je pro nás nejdůležitější, co nás při četbě napadlo, co mi to připomíná. Starší děti si zkusí obrázkovou knížku dokonce vyrobit.

Ve školce ochutnáme jídla jiných národů, které nám naše paní kuchařky připraví, budeme vést rozhovory o tom, kam pojedeme na prázdniny, debaty o svých zážitcích z dalekých cest, ale i o fantazijních výletech, které si společně vymyslíme. Své představy a vlastní názory vyjádříme pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Na mapě a na obrázcích si ukážeme místa, kde kdo již byl a odkud kdo je. Seznámíme se s různými symboly, tvary, starší děti, pokud budou mít zájem i s některými číslicemi či písmeny.

Ve školce i na zahradě zařadíme hry s dopravní tematikou, hry procvičující orientaci v prostoru a rozvíjející vůli a vytrvalost. Společně si řekneme, jak se při skutečných dopravních situacích můžeme chránit, jaké nebezpečí nám hrozí při hrách, jízdě na kole a jak můžeme ošetřit např. odřené koleno.

Naše záměry:

- vedením k pohybu podpoříme tělesný rozvoj a zdraví dětí
- budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla
- budeme vytvářet zdravé životní postoje dětí jako základ zdravého životního stylu
- seznámíme děti se světem lidí, zvířat, kultury, techniky a umění
- budeme vytvářet povědomí o existenci dalších rozmanitých kultur a národností
- podpoříme rozvinutí komunikace s vrstevníky i dospělými

- budeme posilovat a podporovat vzájemnou pomoc a spolupráci dětí
- podpoříme získání relativní citové samostatnosti dětí
- budeme rozvíjet zájem dětí o učení, o psanou podobu jazyka
- budeme rozvíjet paměť dětí a jejich pozornost
- vyhledáme příležitosti k využívání vlastních a originálních nápadů dětí se zaměřením na jejich fantazii a představivost
- podpoříme rozhovory dětí o tom, co slyšely, co shlédly
- speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí
- budeme děti vést k tomu, aby si dokázaly ochraňovat osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými lidmi i dospělými
- procvičíme si časové pojmy, provolevou orientaci
- budeme pracovat různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky
- budeme děti vést k osvojení elementárních poznatků o znakových systémech - čísla, abeceda
- budeme učit děti dovednostem, jak se chovat při dopravních situacích, u vody, na výletě, v ZOO, o prázdninách
- budeme učit děti dodržovat pravidla bezpečnosti i bez dohledu dospělých

Budeme usilovat, aby děti odcházející do základní školy, dosáhly v následujících kompetencích této úrovně:

kompetence k učení

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky
 - dítě užívá jednoduché pojmy, znaky, symboly
 - dítě vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje
- dítě dovede postupovat podle instrukcí, pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům

kompetence k řešení problémů

- při řešení myšlenkových i praktických problémů dítě užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- dítě spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty

komunikativní kompetence

- dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dítě ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
 - dítě rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

sociální a personální kompetence

- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se dítě chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout
- dítě je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
 - dítě se dokáže bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

- dítě chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
 - má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat
 - dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

VIII. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

Učitelky vedou záznamy o pokrocích jednotlivých dětí na základě **pedagogické diagnostiky**. Tyto záznamy vyplývají z pravidelného, záměrného a systematického pozorování dětí a jsou dokladovány portfoliem dětí. (kresba maminky v předem dohodnutých termínech po celou dobu docházky dítěte do MŠ, další kresebné výtvary, grafické listy, fotografie, apod.) Z portfolií mohou vyplynout další pedagogické záměry nebo opatření. Celkově využívají pedagogové diagnostiku k plánování a realizování vzdělávacích aktivit s ohledem na individualitu dětí. Záznamy a materiály jsou využívány i při pravidelných konzultacích učitelek s rodiči. Dětem s OPŠD zpracovávají učitelky individuální vzdělávací programy na základě doporučení školského poradenského zařízení.

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

(§ 12 zákona 561/2004 Sb. v platném znění)

Hlavní oblasti vlastního hodnocení školy:

Zaměření, oblast evaluace	<i>Náš ŠVP</i>	<i>Podmínky ke vzdělávání – věcné, životospráva, psychosociální, organizační</i>	<i>Podmínky ke vzdělávání - personální oblast</i>	<i>Podmínky ke vzdělávání -spolupráce s rodiči</i>
Cíle	Zpracovávat ŠVP srozumitelným způsobem tak, aby nás vedl ke zkvalitňování	Podporovat kvalitu školy zajišťováním všech důležitých podmínek k předškolnímu vzdělávání	Zvyšovat profesionalitu pedagogických i ostatních pracovníků	Na základě zjištění potřeb rodičů v naší lokalitě zvyšovat jejich spokojenost se vzdělávací nabídkou školy, zvyšovat jejich spoluúčast na programech MŠ
Kritéria	<ul style="list-style-type: none"> jasně a srozumitelně formulované a splnitelné záměry školy, které odpovídají okolním podmínkám, požadavkům RVP pro PV i potřebám školy plán, který podporuje integrované vzdělávání plán, který je zpracováván na základě předchozí analýzy a je zaměřen do budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> moderní pracovní a vzdělávací prostředí školy 	<ul style="list-style-type: none"> stabilní kvalifikovaný personál dobrá pověst školy odborný růst všech pracovníků, který odpovídá požadavkům doby, okolního prostředí i potřebám školy 	<ul style="list-style-type: none"> otevřená škola rodičům, veřejnosti umístění všech dětí rodičů, kteří o to při zápisu požádají rozsah sdělovaných informací o pokrocích dítěte odpovídá přáním a potřebám rodičů spoluúčast každého dítěte i rodiče na programech podle zájmu, podmínek a potřeb rodiny

Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • dotazník - analýza ŠVP podle stanovených kritérií • pedagogické rady – diskuze • zpětná vazba k vlastní činnosti školy - ověření funkčnosti programu 	<ul style="list-style-type: none"> • ústní dotazování - rozhovory • dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> • hospitace • dotazníky • rozbor dokumentů školy • rozhovory, diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> • konzultace rodičů s pedagogem – • společné setkání s rodiči • dotazníkové šetření směrem k rodičům • analýza SWOT
Časový harmonogram		1 x za 3 roky termín: 2020	1 x za 3 roky termín: 2020	1 x za 3 roky termín: 2020
Zodp.	L. Miš.	D. Řeh. + L. Br. + I. Div. + I. Kr.	L. Miš.	Z. Sab..

Zaměření, oblast evaluace	<i>Podmínky ke vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami</i>	<i>Podmínky ke vzdělávání dětí nadaných</i>	<i>Podmínky ke vzdělávání dětí od dvou do tří let</i>
Cíle	Zajistit vhodné podmínky ke vzdělávání dětem se SVP, včetně zabezpečení potřebného objemu individuální speciálně pedagogické, preventivní a psychologické péče	Věnovat zvýšenou pozornost zabezpečení takových podmínek pro podporu nadání a podporu nadaných dětí, aby nadání mohlo být včas rozpoznáno, podchyceno a soustavně rozvíjeno	Podporovat kvalitu školy zajišťováním důležitých podmínek ke vzdělávání dětí mladších tří let – zvláště podmínek personálních, spolupráce s rodinou, vytvoření vhodného režimu dne
Kritéria	<ul style="list-style-type: none"> • podpůrná opatření vyhovují dítěti, jeho potřebám a možnostem • škola při zajišťování a úpravě podmínek spolupracuje se ŠPZ • vzdělávání dítěte je upraveno v souladu s jeho vzdělávacími potřebami, možnostmi a zdravotním stavem 	<ul style="list-style-type: none"> • vzdělávací potřeby dětí jsou ve škole zohledněny • učitelé se orientují v pojmech a postupech při práci s nadanými, znají legislativu, která upravuje práci s nadanými • všechny osoby a instituce, které se podílejí na vzdělávání dítěte spolu 	<ul style="list-style-type: none"> • škola splňuje předepsané bezpečnostní, hygienické, prostorové i materiální podmínky, včetně přizpůsobení organizace pro vzdělávání dětí ve věku od dvou do tří let • specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte jsou respektována, • učitelka je jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky

	<ul style="list-style-type: none"> vysoká odborná kompetentnost pedagogických pracovníků 	<ul style="list-style-type: none"> spolupracujících učitelky zajišťují základní poradenskou pomoc - rodičům 	
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> zpětná vazba k vlastní činnosti na úrovni tříd rozbor dokumentů školy vyhodnocení výsledků vzdělávání dětí v jednotlivých třídách, rozvoje celé skupiny dětí – v TVP plánované hospitace, pohospitační pohovory diskuze při pedagogických radách anketa pro rodiče dotazníkové šetření 	<ul style="list-style-type: none"> dotazníkové šetření 	<ul style="list-style-type: none"> dotazníkové šetření
Časový harmonogram	Za 3 roky	za 3 roky	za 3 roky
Zodp.	K. Syn.	R. Kub.	V. Rend.

Zaměření, oblast evaluace	<i>Průběh vzdělávání – Vzdělávací nabídka školy</i>	<i>Průběh vzdělávání – Školní klima Podmínky vzdělávání – řízení školy</i>	<i>Výsledky - Individuální vzdělávací pokroky dětí</i>
Cíle	Umožnit seberealizaci každého jedince tak, aby byly položeny základy pro celoživotní učení dítěte	Zvyšovat kvalitu mezilidských vztahů v MŠ	Co nejvíce rozvinout potenciál každého dítěte, směřovat jej k dosažení klíčových kompetencí
Kritéria	<ul style="list-style-type: none"> pestrá a široká vzdělávací nabídka respektující podmínky naší školy přitažlivý a prakticky využitelný věcný vzdělávací obsah integrovaných bloků v TVP možnost účasti každého dítěte na 	<ul style="list-style-type: none"> příjemné a bezpečné prostředí pro děti i zaměstnance klima důvěry a respektu mezi učitelkami a dětmi klima otevřené komunikace učitelky a ostatní pracovníci pracující 	<ul style="list-style-type: none"> spokojené dítě, které má smysluplné vědomosti a dovednosti, které má důvěru ve vlastní schopnosti a které se rozvíjí v souladu se svými možnostmi

	<p>programu podle svého zájmu, schopností, potřeb a typu své inteligence (Gardner – typ inteligence podle způsobu, jakým mozek zpracovává informace, uspokojování potřeb podle Maslowa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiblížení se vizi 	<p>jako tým</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysoká loajalita pracovníků vůči škole 	
Nástroje	<ul style="list-style-type: none"> • zpětná vazba k vlastní činnosti na úrovni tříd • rozbor dokumentů školy • vyhodnocení výsledků vzdělávání dětí v jednotlivých třídách, rozvoje celé skupiny dětí – v TVP • plánované hospitace, pohospitační pohovory - videoukázky • diskuze při pedagogických radách • anketa pro rodiče 	<ul style="list-style-type: none"> • dotazníkové šetření 	<ul style="list-style-type: none"> • analýza prací dětí – portfolio dítěte založené při vstupu dítěte do MŠ • zápisy o individuálním pokroku dítěte, přiblížení se kompetencím • záměrné pozorování s určitým cílem • rodinná a osobní anamnéza dítěte • zjišťování úrovně komunikace dítěte • rozhovory s rodiči • rozhovory s odborníky • doporučení ŠPZ • dotazníkové šetření
Časový harmonogram	1 x za 3 roky termín: 2020	1 x za 3 roky termín: 2020	1 x za 3 roky termín: 2020
Zodp.	V. Volf.	R. Kub. + I. Krast.	uč. v jedn. třídách
Celkové vyhodnocení: Z. Kil.			

Dodatek č. 1 k ŠVP pro předškolní vzdělávání č. j. MŠŠ/251/2017
(rozpracování vzdělávací nabídky v modulu InspIS ŠVP)

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřské školy Štěnovice,

okres Plzeň - jih

Komu patří svět?

Chytrým dětem, co se ptají

a správné kamarády mají

od svých dětských let.

Integrované bloky

1.1 1. Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.

Název integrovaného bloku	Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časový rozsah: přibližně 4 - 6 týdnů</p> <p><u>Cíl: při rozvíjení schopností dítěte, které jsou důležité pro navazování vztahů k ostatním lidem, využívat edukační aktivity k získávání informací pro pedagogickou diagnostiku jako východisko pro další nastavení vhodného způsobu vzdělávání a včasnou prevenci všech možných pozdějších školních neúspěchů dětí</u></p> <p>Naše záměry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámíme děti s prostředím, do kterého přicházejí a naučíme je orientovat se v těchto prostorách • seznámíme děti s prostředím zahrady a blízkým okolím • naučíme děti znát svoji značku, zaujímat své místo ve třídě • povedeme děti k vnímání režimového uspořádání dne a důležitosti dostatku pohybu i odpočinku • společně s dětmi si vytvoříme základní pravidla společného soužití • seznámíme děti se všemi, kteří o ně pečují, přiblížíme jim jejich úlohu v péči o ně • podpoříme rozvoj hygienických návyků a jejich upevňování • budeme děti postupně vést k osvojení si věku přiměřených praktických dovedností • budeme pravidelně procvičovat motoriku a učit se postupně zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy • povedeme děti k projevování svých potřeb a k autentickému vyjadřování svých pocitů, svých názorů, prožitků • podpoříme aktivní komunikaci dětí v souvislosti s vytvářením nových vztahů v kolektivu a vznikem dětských přátelství • povedeme děti k správnému zacházení s knihami, ke zvědavosti, zájmu a radosti z objevování • umožníme dětem společné sdílení zážitků z vyprávění, četby, práce s knihou • budeme posilovat vnitřní motivaci dětí – umožňujeme volbu hry, hračky, činnosti • postupně děti povedeme k odhadování svých možností a předpokladů pro konkrétní činnost • ve třídě budeme regulovat emoční klima tak, aby v ní nebyl křik, napětí a konflikty

Název integrovaného bloku	Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.
	<ul style="list-style-type: none"> v rámci pedagogické diagnostiky si budeme všimát dětské individuality, vlastních způsobů učení a případných zvláštností a specifických schopností u jednotlivých dětí
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí -</p> <p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu problémové učení experimentování sebehodnocení <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> učení pomocí nezávazné hry problémové úlohy a situace uplatňování vlastních nápadů pokusy zkušenostní učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> kooperativní učení prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu prožikové učení práce s příběhem <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> společná tvorba pravidel uplatňování vlastních pocitů, názorů kooperativní učení 	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> dítě si aktivně všímá, co se kolem něho děje a chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí pokud se dítěti dostává uznání a ocenění, učí se s chutí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> dítě si uvědomuje, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit a že řešení problémů je samozřejmá součást života a učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> v běžných situacích dítě komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými dítě se domlouvá gesty i slovy <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí dítě se při společných činnostech domlouvá a spolupracuje <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <p>dítě spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p> <p>váží si práce i úsilí druhých</p> <p>odhaduje rizika svých nápadů</p> <p>zajímá se o druhé i o to, co se kolem něho děje</p>

Název integrovaného bloku	Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.
<ul style="list-style-type: none"> • sociální učení • situační učení <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování ostatních dětí • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh • prožitkové učení 	
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky .
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Po prázdninách se budeme učit vytvářet kolem sebe podmínky, které napomohou tomu, aby zde každé dítě postupně získalo své místo a v novém prostředí se cítilo bezpečně a jistě. Budeme se vzájemně kolem sebe rozhlížet, poznávat se, učit se znát svá jména, své značky, komentovat zážitky z prázdnin, vzájemně se respektovat a zakládat dětská přátelství. Nejmladší děti se postupně seznámí se všemi prostory naší školky a naučíme se v nich všichni orientovat a bezpečně pohybovat. Nenásilně se seznámíme s jednoduchými pravidly společného soužití a se vším, co je ve školce běžné. Budeme si též společně vytvářet obrazné symboly - piktogramy vzájemného soužití, objevovat nové hračky, hry, knížky, pomůcky a vše, co nás zajímá. V rámci vzdělávací nabídky bude využito edukačních aktivit vhodných pro přirozenou adaptaci dětí na prostředí mateřské školy a podporujících sblížení dětí, uvědomování si kamarádství a aktivní naslouchání druhému. Zaměříme se též na modelové situace, kdy se dítě učí přijímat ostatní kolem sebe, činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému a v souvislosti s tím i na hry interaktivní, sociální, pohybové, námětové, hudební a dramatické, maňáskové scénky a tvůrčí etudy a pokusy. Nezapomeneme na činnosti spontánní, relaxační a odpočinkové. Budeme dávat příležitost ke vzájemným rozhovorům, slovním projevům a dechovým cvičením. Starší děti budou moci zvolit i činnosti seznamující je s audiovizuální technikou. Budeme si hrát na školní zahradě se zahradním nářadím a ostatními pomůckami, budeme experimentovat s pískem a předměty. Děti, které již školku navštěvovaly, budou do jisté míry nést zodpovědnost za některá pravidla, se kterými již mají zkušenost, budou pomáhat ulehčovat novým dětem chvíle odloučení od rodičů, překonávat rozpaky a učit se žít s kamarády v novém prostředí tak, aby byli všichni spokojeni. Nepůjde to všechno hned, budeme se to učit a procvičovat celý rok.</p>

Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB	
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného zachovávat správné držení těla koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem. Činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou	
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	
komentování zážitků a aktivit	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	
prohlížení a "čtení" knížek	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	
motivovaná manipulace s předměty	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	

Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.	vzdělávání	
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
spontánní hra, volné hry a experimenty		<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti		<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p> <p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině		dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
spontánní hra		<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p>

Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.	vzdělávání	
činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající pohodu a veselí		<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p> <p>dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
cvičení organizačních dovedností		<p>navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.</p>
aktivity podporující sblížení dětí		<p>domluvit se slovy i gesty, improvizovat</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě		<p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a</p>

Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.	vzdělávání	
		spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
aktivita vhodná pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě		<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p>
přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí		<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)</p> <p>orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)</p>
aktivita zaměřená k získávání praktické orientace v obci		<p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>

Ve školce si budem hrát, ruce, hlavu trénovat, jsou zde naši kamarádi, lidé, co nás mají rádi.	vzdělávání	
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	
činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	
činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu	odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	
sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	
aktivita přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí	domluvit se slovy i gesty, improvizovat rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)	
přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	

2. Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?

Název integrovaného bloku	Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časový rozsah: přibližně 6 - 8 týdnů</p> <p><u>Cíl: citlivě si všimnout změn v okolním prostředí a přírodě, podporovat rozvoj obsahové stránky řeči, radost z objevování a dozívání se nových věcí</u></p> <p><u>Naše záměry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • pobytem v přírodě podpoříme tělesný rozvoj a zdraví dětí • budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržení rovnováhy a podporovat vědomé ovládnutí těla • budeme dále společně vytvářet pravidla společného soužití • povedeme děti k elementárnímu chápání proměn v přírodě a jejího koloběhu • zaměříme se u dětí na rozvoj tvořivosti a poznání při práci s přírodninami • budeme rozvíjet smysly dětí • budeme děti učit přecházet od konkrétně názorného myšlení k myšlení pojmovému, budeme stimulovat vývoj myšlení asociativního • budeme děti učit osvojit si schopnost sdělit své poznatky i formou výtvarnou, pohybovou, hudební apod. • budeme usilovat o rozvíjení řeči postupně od úrovně, na které se dítě aktuálně nachází, v souladu s celostním přístupem k osobnosti • speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí • budeme věnovat pozornost produktivním jazykovým dovednostem, správné výslovnosti, ale i celkovému mluvnímu projevu a receptivním jazykovým dovednostem tzn. hlavně vnímání a porozumění vyslechnutého textu • zapojíme do procesu vzdělávání dětí nové moderní pomůcky a počítačovou techniku tak, aby byly maximálně nápomocny prevenci vzniku čtenářských obtíží, vyrovnávání komunikačních dovedností dětí před nástupem do základní školy a zacíleny na aktuální a specifické potřeby všech dětí • povedeme děti k vytváření pozitivní atmosféry ve třídě a ke společné účasti a spolupodílení se na společných činnostech, • podpoříme rozvoj vlastních zájmů dětí na základě jejich potřeb a typů inteligencí

Název integrovaného bloku	Podzim plný dešťníků, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?
	<ul style="list-style-type: none"> • budeme učit děti respektovat jeden druhého • povedeme děti k poznání, že za své svobodné rozhodnutí si ponесou svoji odpovědnost • budeme navozovat přiměřenou radost z úspěchu dítěte v jednotlivých činnostech
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí -</p> <p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu • problémové učení • experimentování • sebehodnocení <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učení pomocí nezávazné hry • problémové úlohy a situace • uplatňování vlastních nápadů • pokusy • zkušenostní učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení • prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu • prožikové učení • práce s příběhem <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná tvorba pravidel • uplatňování vlastních pocitů, názorů • kooperativní učení 	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě průběžně rozšiřuje svoji slovní zásobu • dítě dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě chápe, že nespravedlivost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí • dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě si uvědomuje práva i práva druhých • dítě se učí svá práva i práva druhých hájit a respektovat

Název integrovaného bloku	Podzim plný deštníků, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?
<ul style="list-style-type: none"> • sociální učení • situační učení <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování ostatních dětí • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh <p>prožitkové učení</p>	
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky .
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Činnostní charakteristika:</p> <p>Krása podzimní přírody nás bude inspirovat k jejímu citlivému vnímání a naše smysly nám v tom pomohou nejvíce. Při vycházkách a výletech do přírody budeme pozorovat barvy plodů, kamenů a ostatních přírodnin, krásné barvy objevíme i na listech stromů a keřů. Budeme poslouchat, jak podzimní vítr hučí, hvízdá a šelestí, ucítíme měnící se vůni lesa. Budeme si cvičit jazýčky, hrát se slovy, dávat si běžné i enigmatické hádanky, dovypravovat příběhy s otevřeným koncem, pracovat s přírodninami, hrát různé ekohry, ochutnáme při tom zeleninu a podzimní ovoce. Budeme si povídat o tom, která zvířátka se již ukládají k zimnímu spánku, dozvíme se, že les čeká zimní odpočinek a že celá příroda se v tomto období, tak jako každý rok, mění a pozvolna se na tento spánek připravuje. Objevování podzimních tajemství podpoříme i čtením zajímavých knížek, které si mohou děti přinést z domova, rytmizováním říkadel, básniček ve spojení s pohybem, prohlížením encyklopedií a hledáním souvislostí s tím, co jsme pozorovali při svých podzimních výletech. V souladu s těmito činnostmi si budeme klást různé otázky, společně hledat odpovědi, budeme se snažit domýšlet, předvídat, představovat si, společně hodnotit postavy z jednoduchých příběhů a probouzet fantazii. Za pomoci pohybových her spojených s řečí nebo zpěvem budeme podporovat jak pohybovou aktivitu, tak chuť dětí k dalšímu vyjadřování. Téma kouzelného podzimu umožníme dětem najít i v dětských výukových programech nebo při práci s novými hračkami, pomůckami, tablety a interaktivní tabulí. Z našich knihovniček si budeme společně vybírat knížky k prohlížení, vyprávění a čtení, které jsou vhodné k šíření úcty k životu a které jsou nositeli univerzálních morálních hodnot. To, co se dozvíme a společně při čtení objevíme, se budeme snažiti graficky znázornit, vytvořit myšlenkovou mapu, popřípadě vhodně aplikovat do našeho společného soužití, běžného života.</p>

Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		<p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p>
smyslové a psychomotorické hry		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
konstruktivní a grafické činnosti		<p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		<p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých</p>

Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?	vzdělávání	
		<p>osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>spolupracovat s ostatními</p> <p>vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty		<p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p> <p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
smyslové hry, nejrůznější činnosti na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.		<p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)</p>
činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být úspěšné		<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p>

Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?	vzdělávání	
činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení		vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, apod.)		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích		spolupracovat s ostatními vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet

Podzim plný dešťníků, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?	vzdělávání	
		pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
samostatný slovní projev na určité téma		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)		vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

Podzim plný dešťů, my nevyjdem ze cviku, prozkoumáme, co se dá, kolik listů opadá?	vzdělávání	
spontánní hra		prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření		spolupracovat s ostatními
aktivity podporující sblížení dětí		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí		dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

3. Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.

Název integrovaného bloku	Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časový rozsah: přibližně 6 týdnů</p> <p><i>Cíl : posilovat důležitost lidského prvku v komunikaci mezi lidmi a kontaktu s živým slovem a prohlubovat tak vzájemné emocionální vazby mezi všemi zúčastněnými tzn. dětmi, rodiči, zaměstnanci školy, učít děti podílet se na utváření společenské pohody v prostředí třídy, mateřské školy</i></p> <p>Naše záměry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • přiblížíme dětem tradici vánoc • budeme seznamovat děti s uměníma kulturou, která se vánoc týká

Název integrovaného bloku	Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.
	<ul style="list-style-type: none"> • přiblížíme dětem funkci rodiny • budeme posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním v dětské skupině • povedeme děti k sociální soudržnosti • budeme podporovat rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí –spolupodílet se na estetičnosti prostředí,ve kterém žijeme • budeme dále společně vytvářet a stimulovat pravidla společného soužití • novými pomůckami a hračkami zajistíme podnětnost prostředí ve třídě • budeme rozvíjet schopnost dětí kultivovaně vyjadřovat získané dojmy a prožitky • podpoříme dětskou fantazii a kreativitu • povedeme děti ke zvědavosti, vymyšlení „nápadů“ • speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí • budeme nadále posilovat vnitřní motivaci dětí • budeme nadále vytvářet podmínky pro učení individuální i kooperativní • povedeme děti k hodnocení svých pokroků a odhadování svých sil • zaměříme se na rozvoj fyzické zdatnosti dětí a zdokonalování jejich pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky při pobytu venku • budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnání těla • budeme zdokonalovat koordinaci hrubé a jemné motoriky dítěte a stejnou pozornost budeme věnovat i organizaci pohybů artikulačních orgánů pravidelným zařazováním různých artikulačních cvičení a her
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí -</p> <p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu • problémové učení • experimentování 	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí • dítě poznává, že se mnohému může naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo • dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně na základě nápodoby či opakování, náročnější s oporou dospělého • dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli <p>komunikativní kompetence:</p>

Název integrovaného bloku	Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.
<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učení pomocí nezávazné hry • problémové úlohy a situace • uplatňování vlastních nápadů • pokusy • zkušenostní učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení • prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu • prožikové učení • práce s příběhem <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná tvorba pravidel • uplatňování vlastních pocitů, názorů • kooperativní učení • sociální učení • situační učení <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování ostatních dětí • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh • prožitkové učení 	<ul style="list-style-type: none"> • dítě chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou • dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady řečovými, ale i výtvarnými, hudebními a dramatickými prostředky <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost • dítě dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim • dítě je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromis <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • svoje činnosti a hry se dítě učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat • dítě je otevřené aktuálnímu dění
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky.

Název integrovaného bloku	Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Činnostní charakteristika:</p> <p>Toto období je stvořeno pro podporu emočního zdraví dětí, jejich pocitu bezpečí, důležitosti a lásky. Zaměříme se na posilování mezilidských vztahů, vztahů v rodině i pro poznávání její hlavní funkce. Zařadíme proto hry a činnosti na téma rodiny, přátelství, vztahů mezi oběma pohlavími a aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi dětmi a dospělými. To vše souvisí s vnímáním dohodnutých pravidel soužití mezi dětmi a dospělými v celé naší školce, se schopností spolupracovat a respektovat druhé, s důvěrou mezi dětmi a všemi zaměstnanci mateřské školy. V této době se budeme se těšit na společná povídání, vyprávění a čtení o vánocích, vzájemné sdílení svých zážitků, přání a tužeb a na přípravy vánoční tradice. Budeme si uvědomovat sílu, tempo a rytmus řeči za pomoci dechových, artikulačních a fonematických her. Po vyprávění či čtení necháme vyplout na povrch své myšlenky, touhy, přání i obavy. Živé vyprávění a čtení bude inspirací k nejrůznějším aktivitám, zejména výtvarným, hudebním, manipulačním, konstruktivním a dramatickým. Zaposloucháme se do koled a seznámíme se s některými vánočními zvyky. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví, zdobení vánočního stromu pro zvířátka v lese, pracovní činnosti týkající se slavnostního stolování, úpravy školkovského prostředí a poslech příběhů, pohádek, hudebních skladeb a účast na kulturních akcích, které nám pomohou porozumět aktuálním citovým prožitkům a slavnostním náladám. Průběh těchto akcí budeme sledovat i na úrovni života v obci a našeho nejbližšího okolí. Celkovou vánoční atmosféru zpříjemní vánoční posezení s rodiči</p>

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
hudební a hudebně pohybové hry a činnosti		<p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.		<p>ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů		<p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
námětové hry a činnosti		<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)		<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>
příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání		<p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)</p>
hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.		<p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p> <p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p> <p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných</p>

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
		materiálů, z přírodnin aj.) všímat si změn a dění v nejbližším okolí
tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách sledovat a vyprávět příběh, pohádku popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
práce s literárními texty, s obrázkovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií		naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)		zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
samostatný slovní projev na určité téma		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
běžné i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovně, částečně se orientovat v čase
činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
spontánní hra		prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)		<p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
hry na téma rodiny, přátelství apod.		<p>uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého		<p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích		<p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)		<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p>

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
		vsímat si změn a dění v nejbližším okolí
pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
samostatný slovní projev na určité téma		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání		prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost,

Advent už nám začíná, čerti lezou z komína. Počítáme pro radost, kolik dní je do Vánoc.	vzdělávání	
(zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)		<p>náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení		<p>prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p> <p>porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad</p> <p>uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je</p>
přírozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)		<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>

4. Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.

Název integrovaného bloku	Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časový rozsah: přibližně 6 týdnů</p> <p><u>Cíl: posilovat samostatnost dětí při vyjadřování vlastních myšlenek prostřednictvím obohacujících zážitků v prostředí běžného života mateřské školy zaměřených na utváření kladného přístupu ke zdravému životnímu stylu</u></p>

<p>Název integrovaného bloku</p>	<p>Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.</p>
	<p>Naše záměry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budeme rozvíjet pohybové schopnosti dětí při pobytech venku • povedeme děti k osvojení si poznatků, které se týkají podpory zdraví a bezpečí • budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržení rovnováhy a podporovat vědomé ovládání těla • budeme děti vést k osvojení si dovedností, které jsou potřebné k spoluvytváření bezpečného prostředí a k ochraně dětí před jeho nebezpečnými vlivy a případnými úrazy • seznámíme děti s vlastnostmi sněhu a ledu • děti si osvojí nejzákladnější poznatky o svém těle • zaměříme se na posilování povědomí dětí o správném stravování, bezpečném pohybu • podpoříme rozvoj základních kulturně společenských návyků • budeme rozvíjet jazykové dovednosti, motivovat děti k rozhovorům novými metodickými materiály, obrázkovými soubory • speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí • budeme rozvíjet kooperativní dovednosti mezi dětmi • budeme kultivovat dětskou představivost a fantazii • budeme děti učit sebeovládání • budeme dále poznávat naši obec a její okolí • zaměříme se na vytváření povědomí dětí o tom, že na planetě Zemi existují i jiné kultury a národnosti
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí -</p> <p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu • problémové učení • experimentování • sebehodnocení 	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě má elementární poznatky o světě lidí, přírody, kultury, techniky, který dítě obklopuje • dítě objevuje, zkoumá a experimentuje • dítě při zadané práci dokončí, co započalo <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje • dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční – vedoucí k cíli, a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit <p>komunikativní kompetence:</p>

Název integrovaného bloku	Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.
kompetence k řešení problémů: <ul style="list-style-type: none"> • učení pomocí nezávazné hry • problémové úlohy a situace • uplatňování vlastních nápadů • pokusy • zkušenostní učení komunikativní kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení • prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu • prožikové učení • práce s příběhem sociální a personální kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • společná tvorba pravidel • uplatňování vlastních pocitů, názorů • kooperativní učení • sociální učení • situační učení činnostní a občanské kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování ostatních dětí • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh • prožitkové učení 	<ul style="list-style-type: none"> • dítě aktivně používá slovní zásobu k dokonalejší komunikaci • dítě samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi • dítě dovede využít knížku, encyklopedii, počítač, tablet, audiovizuální techniku sociální a personální kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • dítě se samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit názor a vyjádřit jej • dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším činnostní a občanské kompetence: <ul style="list-style-type: none"> • dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí – přírodní i společenské
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky .
Poznámky k integrovanému bloku v rámci	Činnostní charakteristika:

Název integrovaného bloku	Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.
vzdělávacího obsahu	V tomto období zjistíme, že zima je nádherná doba, která se hodí pro sportování, dovádění a radování se, ale i pro zkoumání vlastností sněhu a ledu, stavění sněhuláků a různých sněhových „příbytků“. Budeme si hrát se sněhem, na sněhu a na ledu, hrát hokej, bobovat, hrát si ve školce na lékaře, povídat si o zdraví, nemoci, správném stravování, možném nebezpečí a úrazech, vyprávět si zážitky ve spojitosti s nehodou, s nemocí, s pobytem v nemocnici a o společných ozdravných pobytech a zimních výletech dětí a rodičů. Budeme rozvíjet neverbální komunikaci, mimiku, gesta, naše pohyby těla jako podporu dorozumívání a porozumění. Zaměříme se dále na činnosti, které nám pomohou poznávat lidské tělo a jeho části. Budeme společně hledat odpovědi na otázky, co by se stalo, kdyby..., co myslíš, že se teď stane, jaká je souvislost mezi zdravím a sportováním, proč je důležitý odpočinek, budeme diskutovat nad problémy a povzbuzovat se k reflexi nad důsledky vlastních činů. Budeme vyhledávat časté příležitosti ke společným hrám a činnostem s ostatními dětmi, abychom všichni získali zkušenosti s oboustranně potřebným a prospěšným porozuměním, komunikací a spoluprací. Budeme nadále využívat informativní a komunikativní prostředky, prohlížet si zajímavé obrázky v encyklopediích, odpočívat při poslechu zajímavých pohádek a příběhů na pokračování, ve kterých se můžeme např. dozvědět mnoho zajímavého o krajinách věčného sněhu a ledu i o zvířatech a lidech, kteří tam žijí. Poetické zimní období podnítí naši tvořivost a nápaditost, estetické vnímání i vyjadřování, kterých využijeme ve školce při různých literárních, výtvarných či dramatických činnostech. Na vycházkách se seznámíme s nejbližším okolím mateřské školy, s místem, kde je v obci lékárna, ordinace dětského lékaře apod. V závěru oslavíme masopust. Vytvoříme si společně masky a pustíme se do karnevalového reje.

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
		<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>
kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách		<p>spolupracovat s ostatními</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
přednes, recitace, dramatizace, zpěv		<p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen		<p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p>
řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant		<p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)</p>

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
		<p>zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
estetické a tvůrčí a aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření		spolupracovat s ostatními
činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) - mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)		<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p> <p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>
setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává		<p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)</p>

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)		zachovávat správné držení těla
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem zachovávat správné držení těla
hudební a hudebně pohybové hry a činnosti		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
smyslové a psychomotorické hry		vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		utvořit jednoduchý rým
		poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
(vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty		rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
spontánní hra		rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého

Podívejte na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Musíme to objevit.	vzdělávání	
		(obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení		ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
cvičení organizačních dovedností		vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)		vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí		uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

5. Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.

Název integrovaného bloku	Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Časový rozsah: přibližně 8 týdnů</p> <p><u>Cíl : poznávat přirozeně i zprostředkovaně živou i neživou přírodu, těšit se z příjemných zážitků při setkávání s přírodními krásami ve svém okolí, uvědomovat si jejich křehkost a potřebu ochrany</u></p> <p><u>Naše záměry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • budeme se nadále učit přijímat základní hodnoty uznávané ve společenství dětí ve třídě, ve společenství ostatních lidí • prohloubíme poznatky dětí o prostředí, v němž žijí • budeme vnímat přírodu a život v ní • budeme se učit schopnosti přizpůsobení se vnějšímu prostředí i jeho změnám • posílíme povědomí dětí o vlastní souměřitelnosti se světem, s živou a neživou přírodou • budeme se učit chránit prostředí kolem nás a rozpoznávat, že i lidskou činností je možno je poškodit • povedeme děti k úctě k životu ve všech jeho formách • zdokonalíme slovní zásobu a podpoříme plynulý jazykový projev dětí každodenními rozhovory, jazykovými hříčkami • budeme se snažit o vytváření základů pro práci s informacemi • speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí • budeme nadále rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost dětí pobytem venku • budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržením rovnováhy a podporovat vědomé ovládnutí těla • budeme rozvíjet pozitivní city dětí • budeme se učit uvědomit si potřebu vzájemné spolupráce • budeme nadále posilovat kooperativní dovednosti dětí
<u>Výchovné a vzdělávací strategie:</u> Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi • dítě se učí spontánně, ale i vědomě

Název integrovaného bloku	Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.
<p>jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí -</p> <p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu • problémové učení • experimentování • sebehodnocení <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učení pomocí nezávazné hry • problémové úlohy a situace • uplatňování vlastních nápadů • pokusy • zkušenostní učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení • prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu • prožikové učení • práce s příběhem <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná tvorba pravidel • uplatňování vlastních pocitů, názorů • kooperativní učení • sociální učení • situační učení <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování 	<ul style="list-style-type: none"> • má elementární poznatky o přírodě • dítě se orientuje v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije- • získanou zkušenost dítě uplatňuje v praktických situacích <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí • dítě si zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách • rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v běžných situacích dítě uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku • dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích • dítě chápe, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou • dítě přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky • dítě jde a svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem • dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Název integrovaného bloku	Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.
<p>ostatních dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh • prožitkové učení 	
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky .
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Činnostní charakteristika:</p> <p>Budeme využívat každé příležitosti k poznávání různých ekosystémů (les, louka, rybník, domácí prostředí) v našem okolí a jejich jarního probouzení. Především sama příroda, počasí, zvířata, jejich mláďata a rostliny kolem nás přichystají řadu pozorování, které budou motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvami i přírodninami, pro ekohry, pro napodobování zvuků, průpravná cvičení k artikulaci, cvičení motoriky mluvidel, pro práci s knihou a další kognitivní činnosti. Schopnost poslechu příběhů budeme nadále kultivovat, využijeme všechny příležitosti k aktivnímu řečovému projevu a rozšiřování slovní zásoby. Budeme nadále podporovat příjemnou atmosféru a náladu pro společná vyprávění a posilovat tím hezké vztahy mezi dětmi. Určování tvarů, barev, jejich třídění a pojmenovávání budou pojmy, se kterými se děti při experimentování, ale i různých řízených činnostech setkají. Řada činností, zvláště těch pohybových a zdravotně zaměřených, bude probíhat v prostorách školní zahrady. Při vycházkách do přírody sesetkáme s péčí o druhé v souvislosti s přírodou (společenství včel, mravenců, brouků atd.) a tím i významem spolupráce, tolerance a ohleduplnosti v lidském společenství. Budeme si též všimnout pořádku či nepořádku kolem sebe i v okolní přírodě a zjišťovat, jak se mohu o pěkné prostředí zasloužit i já sám. Budeme společně přemýšlet nad otázkami, Co se stane, když....., a nad otázkami vzniku a zániku života.</p>

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)	zachovávat správné držení těla pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	
činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	
prohlížení a "čtení" knížek	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	
hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči	
činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)	chápat slovní vtíp a humor poznat některá písmena a číslice, popř. slova řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	
činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)	poznat napsané své jméno chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	
cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
hry na téma rodiny, přátelství apod.		<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p> <p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých		<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.</p>
aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí		<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p> <p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>
hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická		<p>chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené</p> <p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a</p>

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)		které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
smyslové a psychomotorické hry		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
konstruktivní a grafické činnosti		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
		<p>materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p>
činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
prohlížení a „čtení“ knížek		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		<p>chápat slovní vtip a humor</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p>
grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen		poznat napsané své jméno

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
		poznat některá písmena a číslice, popř. slova
konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
námětové hry a činnosti		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy		mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a

Slunce svítí, pučí kvítí, nikdo neví proč a jak, musíme to vyzkoumat.	vzdělávání	
		dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat		rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí		pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6. Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!

Název integrovaného bloku	Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika
Charakteristika integrovaného bloku	Časový rozsah: přibližně 8 týdnů <u>Cíl : zakládat u dětí elementární povědomí o tom, že svět lidí, zvířat i rostlin je rozmanitý, pestrý a proměnlivý, učit je orientovat se v jeho řádu a o výsledcích pozorování vést rozhovory.</u> <u>Naše záměry:</u> <ul style="list-style-type: none"> • vedením k pohybu podpoříme tělesný rozvoj a zdraví dětí • budeme se nadále učit zvládat dovednosti související s udržení rovnováhy a podporovat vědomé ovládní těla • budeme vytvářet zdravé životní postoje dětí jako základ zdravého životního stylu

<p>Název integrovaného bloku</p>	<p>Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • seznámíme děti se světem lidí, zvířat, kultury, techniky a umění • budeme vytvářet povědomí o existenci dalších rozmanitých kultur a národností • podpoříme rozvinutí komunikace s vrstevníky i dospělými • budeme posilovat a podporovat vzájemnou pomoc a spolupráci dětí • podpoříme získání relativní citové samostatnosti dětí • budeme rozvíjet zájem dětí o učení, o psanou podobu jazyka • budeme rozvíjet paměť dětí a jejich pozornost • vyhledáme příležitosti k využívání vlastních a originálních nápadů dětí se zaměřením na jejich fantazii a představivost • podpoříme rozhovory dětí o tom, co slyšely, co shlédly • speciálně zaměřenými cvičeními budeme podporovat stimulaci vývoje synapsí • budeme děti vést k tomu, aby si dokázaly ochraňovat osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými lidmi i dospělými • procvičíme si časové pojmy, provolevou orientaci • budeme pracovat různými výtvarnými technikami v souvislosti s rozvojem grafomotoriky • budeme děti vést k osvojení elementárních poznatků o znakových systémech – čísla, abeceda • budeme učit děti dovednostem, jak se chovat při dopravních situacích, u vody, na výletě, v ZOO, o prázdninách • budeme učit děti dodržovat pravidla bezpečnosti i bez dohledu dospělých
<p><u>Výchovné a vzdělávací strategie:</u> Nejčastěji používané společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí - kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hra dítěte na základě vlastní volby, zájmu • problémové učení • experimentování 	<p>kompetence k učení:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky • dítě užívá jednoduché pojmy, znaky, symboly • dítě vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje • dítě dovede postupovat podle instrukcí, pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při řešení myšlenkových i praktických problémů dítě užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je • v dalších situacích

Název integrovaného bloku	Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!
<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení <p>kompetence k řešení problémů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učení pomocí nezávazné hry • problémové úlohy a situace • uplatňování vlastních nápadů • pokusy • zkušební učení <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kooperativní učení • prezentování vlastních názorů při komunitním kruhu • prožitkové učení • práce s příběhem <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • společná tvorba pravidel • uplatňování vlastních pocitů, názorů • kooperativní učení • sociální učení • situační učení <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spolupodílení se na vytváření pravidel ve třídě • hodnocení vlastního chování i chování ostatních dětí • hledání společného řešení při nedodržování pravidel • komunitní kruh • prožitkové učení 	<ul style="list-style-type: none"> • dítě spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty <p>komunikativní kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní • dítě ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku • dítě rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci <p>sociální a personální kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se dítě chová obezřetně; nevhodné • chování i komunikaci, která mu je nepříjemná, umí odmítnout • dítě je schopno chápat, že lidé jsou různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem • dítě se dokáže bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování <p>činnostní a občanské kompetence:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dítě chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu • dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky • má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat • dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně

Název integrovaného bloku	Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!
Způsob hodnocení dětí	Hodnotit a získávat informace o předškolním dítěti budeme pomocí individualizovaného vzdělávání a pedagogické diagnostiky .
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Činnostní charakteristika:</p> <p>Budeme si vyprávět o cestování různými dopravními prostředky, putování známými i neznámými oblastmi a krajinami, zajímat se o lidi a zvířata z různých zemí, či světadílů. Navštívíme zoologickou zahradu a budeme toto téma dále rozvíjet hrou, hudebními i pohybovými aktivitami a prací s knihou.</p> <p>Zaměříme se na činnosti, které vedou k poznávání různých lidských vlastností, dovedností, schopností i citů. Budeme pozorovat, jak se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní. Po vyprávění nebo čtení příběhů o jiných krajích budeme společně hledat odpovědi na otázku, o čem byla tato knížka, co je pro nás nejdůležitější, co nás při četbě napadlo, co mi to připomíná. Starší děti si zkusí obrázkovou knížku dokonce vyrobit.</p> <p>Ve školce ochutnáme jídla jiných národů, které nám naše paní kuchařky připraví, budeme vést rozhovory o tom, kam pojedeme na prázdniny, debaty o svých zážitcích z dalekých cest, ale i o fantazijních výletech, které si společně vymyslíme. Své představy a vlastní názory vyjádříme pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Na mapě a na obrázcích si ukážeme místa, kde kdo již byl a odkud kdo je. Seznámíme se s různými symboly, tvary, starší děti, pokud budou mít zájem i s některými číslicemi či písmeny.</p> <p>Ve školce i na zahradě zařadíme hry s dopravní tematikou, hry procvičující orientaci v prostoru a rozvíjející vůli a vytrvalost. Společně si řekneme, jak se při skutečných dopravních situacích můžeme chránit, jaké nebezpečí nám hrozí při hrách, jízdě na kole a jak můžeme ošetřit např. odřené koleno.</p>

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
prostředí		<p>druhým a respektovat je</p> <p>pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p> <p>chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé</p>
činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině		<p>všímat si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>zorganizovat hru</p>
činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci		řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.		<p>sledovat očima zleva doprava</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)		<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p>
činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem,		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní		
dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)		<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních		<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením		<p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)</p>
aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební, a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)		<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává		<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětskými srozumitelnými reáliemi o naší republice		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)		zachovávat správné držení těla
manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním		rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)		zachovávat správné držení těla
smyslové a psychomotorické hry		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
hudební a hudebně pohybové hry a činnosti		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
samostatný slovní projev na určité téma		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
přednes, recitace, dramatizace, zpěv		správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
prohlížení a „čtení“ knížek		sledovat očima zleva doprava
spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.		<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)		<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p>
řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant		<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky</p>
hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)		<p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>zorganizovat hru</p>
spontánní hra		<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p> <p>zorganizovat hru</p> <p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p> <p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p>
hry na téma rodiny, přátelství apod.		<p>uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je</p>

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
		rozhodovat o svých činnostech
cvičení organizačních dovedností		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) zorganizovat hru
činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení		zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)		přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad spolupracovat s ostatními
hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí druhých		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
aktivity podporující sblížení dětí		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách		spolupracovat s ostatními přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejné práva druhým a respektovat je
hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého		bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)		vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Cestujeme letem světem na návštěvu k jiným dětem. Jak a čím se cestuje? Hádej, už se startuje!	vzdělávání	
	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	

